

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 12-50 Din

za inozemstvo 25- —

seobvezne

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/2

Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišstvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 64. Telef. št. 36

Podružnice:

Maribor, Barbarska ul. 2.
Tel. št. 22.

Celje, Aleksandrova a.

Račun pri pošti, čekov.
zavodu šte. 11.842.

Ljubljana, 4. avgusta.

Jugoslovensko učitelstvo si je letos izbralo Ljubljano za svojo veliko skupščino. S tem je izkazala osobito pažnja slovenskemu naprednemu učitelstvu in našem kulturnemu bojišču.

Ze popred so bili organizirani nastopi naprednega učitelstva predmet posebne pozornosti; manifestacija celokupnega jugoslovenskega učitelstva pa je pravi praznik za vse one, ki vedo eniti pomen narodne šole.

Slovensko narodno učitelstvo je elitna trupa v borbi za nacionalne in svobodni miselne ideale. Preživelo je težke čase narodnega suženjstva in nasilja rimske reakcije. Dva dedna sovražnika našega naroda sta združila svoje sile, da potlačita in ponižata naprednega učitelja.

Ti časi so minuli. V svobodni domovini trajajo borbe naprej: mesto narodnega sovražnika je zavzel drug neprijatelj, ki vodi borbo s strupenim orozjem. Separatizem se je seveda zopet združil s starim sovražnikom, ki je ostal, kakršen je bil in ostane — a klerikalizem, ki bi se tudi v narodni državi rad polastil mladine.

Cel kulturni problem Jugoslavije v manjšem, a toliko oostrejem obsegu, je razviden v borbi za narodno šolo in zoper narodno učitelstvo v Sloveniji. Gre za to, da se vzgoji nova generacija Jugoslovenov, ki ne bo več pod težkim vtišom stoletne razcepljenosti naših plemen in ver, ki bo prožeta nacionalnega duha in ponosa, in ki bo odklonila vsako zlorabo plemenskih in verskih tradicij, imen in posebnosti proti narodnemu edinstvu. Nova generacija, pomosna sicer na svoje Srbstvo, Hrvatstvo in Slovenstvo, bo na tem temelju razvila integracijo v jugoslovenski nacionalizem.

V tem delu sadenemo ob vse separatizem in tudi ob one, ki na cerkveni organizaciji grade politično stranko, ki uporabljajo verski čut kot strankarsko vez in se s tem nujno postavljajo v vrsto najopasnejših separatistov. Hladna tuja sila, ki izven naroda stoji, vodi svetovno politiko za duševno in gmočno podjarmljenje človeštva pod organizacijo papeževske cerkve, sega preko svojih zavedenih eksponentov po mladini, ki je najboljša svojina naroda in njevoji državi, njena nada in bodočnost.

Država ne more dovoliti nobeni drugi organizaciji, da odloča o vzgoji narodnega pomladka. Država bo v pravičnem umevanju pomena verskega čuta sama skrbela, kako se uravna potreba verskega pouka. Poslušala bo nasvete in mišljenja, a odločala bo sama. Mrtva roka bojevitve cerkve, ki poželjivo sega v mladino vseh narodov, mora prođ ob naše šole!

To stališče je toliko potrebnejše v narodu, ki ga je usoda žal razdelila na več verzolpovedi. Vsa šola mora stati v službi verske tolerance. V vseh konsekvencah in do najmanjše podrobnosti se mora provesti v členu 16. našega Ustava krasno izraženo načelo: »Vse šole morajo dajati pravno izobrazbo in razvijati državljansko zavest v duhu narodnega edinstva in verske strpnosti.«

Za ta prelepa načela se bori slovensko napredno učitelstvo v največjih razmerah. Mučeniki so premogli, ki ta načela vrše v boju s srdito duhovščino, katere ščuje nevedno ljudstvo zoper nje. Nobeno sredstvo ni klerikalizmu nizko dovolj, da ne izpodjeda ugleda in da ne meče kamenja postrvovalnemu delu naprednega učitelja v Sloveniji.

Pomoč vse države in celokupnega učiteljskega Jugoslavije je potrebna, da vzdrži junška front naprednih učiteljev, ki ga hoče klerikalizem streti. Tu se odločuje bitka proti sovražnim silam, ki trujejo v debilu naše države.

Demokratska stranka v vsej državi in seveda zopet predvsem na vročih tleh v Sloveniji, se je od svojega postanka, ki ga ima priplisovati veliki meri pomoči učitelstva, identificirala s njim v vseh njegovih borbah. Tudi danes celokupna demokracija Jugoslavije in posebej še mi Slovenci, ki boderujemo težak boj s ostanki tujinstva, z nazadnjaštvom in separatizmom, razdostno pozdravljamo učiteljsko skupščino v Ljubljani. Pomnite bratje, zlasti vi, srbski in hrvatski kolegi naših učiteljev, ki ne stojite v neposrednem boju s rimskimi predstavljeni, da so mogli kompromisi v gospodarskih zadevah, a kompromisa v nacionalnih in kulturnih stvarih ni.

V vašem taboru je Jugoslavija.

Dr. G. Z.

Amerika po Hardingovi smrti

HARDINGOVO TRUPLO PREPELJEJO V WASHINGTON — POLITIČNI VPLIV PREDSEDNIKOVE SMRTI.

8. Francisco, 4. avgusta. a. Vojaštvo, mornarji in nepregledna množica ljudstva je spremljala truplo Hardinga na kolodvor. Krsta prispe v torek v Washington. Novi predsednik Coolidge je prispeel včeraj v Washington.

8. Francisco, 4. avgusta. a. Truplo predsednika Hardinga bo svačer prepeljano s posebnim vlakom in vojaškim spremstvom v Washington. Pokopano bo v Marionu. Kakor izjavljajo Hardingovi telesni zdravniki, ga je zadela kap ali pa mu je pošila kaka stanica v možganih. Zastrupljenje ni vplivalo pri njegovi nenadni smrti. Sestra Hardinga je umrla za isto boleznijo. Predsednik je trpel zadnja leta valed arterioskleroze.

HARDINGOVA SMRT IN REPARACIJE.

Berlin, 4. avgusta. a. »Berliner Tageblatt« prinaša vest iz Rima, po kateri se v vatikanskih krogih zelo obžaluje smrt predsednika Hardinga, ker se je z

njim s zaupanjem razpravljalo o rešitvi reparacijskega programa.

SOZALJE KRALJA IN NASE VLADE

Beograd, 4. avgusta. p. Povodom smrti predsednika Hardinga je minister dr. Ninčić izrazil amerškemu poslaniku v Beogradu v imenu naše vlade sozalijske. V imenu kralja je izjavil sozalijske general Kalafatović.

POLITIKA NOVEGA PREDSEDNIKA.

Berlin, 4. avgusta. a. »B. Z. am Mittag« poroča o politični smeri novega amerškega predsednika Coolidgeja iz Newyorka: V tamkajšnjih ofcielnih krogih se izjavlja, da bo Coolidge spoštoval program konservativnega krila republikancev proti Jonsonovi skupini. Nastopal bo kakor Harding proti Zvezni narodov, toda odobral pridržano udeležbo pri svetovnem razsodišču. Podpredsednik Združenih držav amerških postane državni tajnik Hughes.

Nadaljevanje reparacijskih pogajanj med zavezniki

ANGLESKA VLADA BO IZROČILA ZAVEZNIKOM NOVE SPOMENICE. BELGIJSKI PROTIPREDLOGI.

London, 4. avg. j. V angleških pol. krogih se vedno upajo, da bo mogoče skupno s Francijo, Belgijo in Italijo odgovoriti na nemško noto. Angleška vlada je sklenila pričeti sredi avgusta nova pogajanja s zavezniki.

Pariz, 4. avgusta. a. Iz Londona poročajo: V prihodnjem tednu ni pričakovati važnih političnih dogodkov. V sredo se bo vršil v Downing Streetu ministrski svet, ki bo razpravljal o novi noti za Francijo, Belgijo in Italijo. V vladi blizu stojiših krogih poudarjajo, da bo kabinet slejkoprej skušal sestaviti skupno noto zaveznikom za Nemčijo. Nameravane nove spomenice za zaveznike bodo različno sestavljene, ker bodo vpoštevale vse posebne predloge in protipredloga posameznih vlad v njihovih odgovorih. Vse tri note bodo vsebovale vrsto skupnih paragrafov, posebno glede poravnave medzaveznikiških dolgov in pozivale za zavezništvo, da naj čimprej odgovorijo. Note ne bodo izročene prej, dokler vlada ne izda svoje bele knjige. Dan izdaje še ni določen.

BELGIJSKI ODGOVOR ANGLIJI.

Bruselj, 4. avgusta. a. Belgijski odgovor, ki je bil včeraj izročen v Londonu na angleško noto, izjavlja, da se belgijska vlada strinja s angleškim stališčem, ker odobrava sklicanje medzaveznikiške konference za izdelavo detajliranega načrta za končno ureditev reparacijskega vprašanja, pri čemur priporoča anulacijo medzaveznikiških dolgov in priznanje prioritete za porušena ozemlja. Belgija ne

ugovarja, da se pritegne k posvetovanjem tudi reparacijska komisija, ki naj bi s sodelovanjem kompetentnih strokovnjakov dajala potrebna pojasnila. Veliko važnost polaga belgijska vlada na kontrolo nemških finan in zahteva, da Nemčija preneha s pasivnim odporom, ki ga bo smatrala za končanega, ako bo preklicala Nemčija vse odredbe po 11. januarja 1923. Belgija ne bo odklonila, da se prične pogajanja o reparacijskem problemu, če bi posamezne skupine prebivalstva v Poruhju nadaljevale pasivno resistenco, ne da bi jih pri tem podpirala berlinska vlada.

ITALIJSKE ITALIJE.

Berlin, 4. avgusta. a. »Berliner Tageblatt« javlja iz Rima: Italijanski vidilni krog se mnenja, da se bo položaj po zadnji izjavi angleškega ministrskega predsednika še poostri. Francija ne bo popustila, toda tudi težko pričela s novimi sankcijami. O prelomu med Francijo in Anglijo ne more biti govora. Vseakor je Italija, izvzemši točke glede vprašanja vojniš dolgov, popolnoma na angleški strani.

OBJAVA REPARACIJSKIH DOKUMENTOV.

London, 4. avgusta. a. Francoski poslanik je sporočil državnemu podtajniku Grewu, da Francija ne nasprotuje temu, da Anglija objavi svojo belo knjigo o reparacijskih pogajanjih. Tudi francoska vlada se je odločila objaviti listino, ki jih je odpisala neposredno ali po svojem poslaniku angleški vladi.

Pašić se odpravlja na po

POSRAVLJANJE PRED ODPOTOVANJEM — KONFERENCE IN NAČRTI

Beograd, 4. avgusta. p. Danes dopoldne je predsednik vlade Pašić odredil, da se izvrše vse priprave za njegovo potovanje na Bled in nato v Marljansko Lazne. Jutri dopoldne sprejme Pašić vse ministre, s katerimi bo razpravljaj o pospešitvi sklepov ministrskega sveta. Jutri zvečer se v spremstvu šefa svojega kabineta Koste Kristića s brzovlakom odpelje na Bled.

Dopoldne je Pašić sprejel Ljubo Jovanovića, Marka Trifkovića, Milana Simonovića. Zlasti važne pomenke je imel Pašić, predno odpotuje na Bled, s ministri Trifkovičem. Popoldne je Pašić tudi dalje časa konferiral s fi-

nančnim ministrom o delu, ki ga ima izvršiti finančni odbor tekom tega meseca, kakor tudi o novem davčnem zakonu.

LAZA MARKOVIĆ IN RADIKALI.

Beograd, 4. avgusta. p. Nocojšnja »Tribuna« priobčuje članek bivšega ministra pravde dr. Laze Markovića, v katerem se on zagovarja zoper napade v radikalnem klubu. On trdi, da je bilo njegovo delo čisto in zakonito. Poslanca Rankovića nazivlje policijskega špičila in ga smatra za enega izmed povzročiteljev solunskega pokreta.

Reško vprašanje

Nova navodila naši delegaciji.

Beograd, 4. avgusta. p. Danes dopoldne je imel minister zunanjih del dr. Ninčić daljšo konferenco s Ljubom Neščićem in admiralom Pricom. Na tej seji se je razpravljalo o poročilih naših članov paritetne komisije, ki nadaljuje razgovore s Italijo. Kakor se sodi, bodo jutri ali pojutrišnjem poslani našim članom paritetne komisije nova navodila. O teh navodilih se čuva stroga tajnost.

ZAROKA PRINCA PAVLA?

Beograd, 4. avgusta. p. Iz Londona poroča Reuterjeva agencija, da doznava iz zanesljivega vira, da se je princ Pavle

Karagjorgjević zaročil z grško princezino Olgo, najstarejšo 20letno hčerko grškega princa Nikola.

PREKINJENA TELEFONSKA IN BRZOJAVNA ZVEZA PRI MARI-BORU.

Beograd, 4. avgusta p. Ministrstvo pošte objavlja. O priliki obustavitve dela državnih nameščencev in železničarjev, ni bila prekinjena samo telefonska zveza med Celjem in Mariborom, temveč tudi brzojavna. Včeraj zjutraj ob 5. se je iz Maribora odpeljal brzojavni mojster, da pregleda proge in je okrog 8. ure našel pri Slovenski Bistrici telefonski vod zvezan s tenko žico. Zveza je bila nato zopet vzpostavljena. Oviru pri brzojavu je bila odstranjena že v noči.

Otvoritev novinarskega kongresa v Ljubljani

UDELEZBA ČESKIH IN POLJSKIH NOVINARJEV.

Ljubljana, 4. avgusta.

Danes je bil ob znatni udeležbi zastopnikov jugoslovenskega časopisa iz vseh krajev naše države odprt IV. kongres jugoslovenskih novinarjev. Dostim so novinarji iz Beograda, Subotice, Novega Sada in Sarajeva prispeeli večinoma že včeraj, so se pripeljali danes dopoldne še tovariši iz Zagreba, Osjeka in Maribora. Z jutranjim dunajskim brzovlakom so prišli tudi zastopniki češkoslovaške tiska. Popoldne je prispeela tudi delegacija poljskih novinarjev. Prvič, odkar obstoja Jugoslavija, so imeli jugoslovenski novinarji priliko, pozdraviti v svoji sredi tudi poljske tovariše, kar je izzvalo velikanško navdušenje.

Pričetek zborovanja.

Takoj po prihodu dopoldanskih vladkov so se novinarji napotili v zborniško no dvorano ljubljanske univerze, kjer je otvoril skupščino predsednik ljubljanske sekcije JNU, g. Fran Smodej, ki je uvodoma pozdravil vse navzoče tovariše iz širne naše domovine, posebno pa še brate Čehoslovake, ki so kljub prometnim težkostem z veseljem prihajali med svoje stanovske tovariše v Jugoslavijo in zastopnicu angleškega tiska Miss Copeland. Poljaki so otvoritvenega zborovanja niso udeležili, ker so bili sila utrujeni od dolgotrajne in naporne vožnje. Pred prehodom na dnevni red je predsednik obžaloval, da jugoslovenski novinarji pogrešajo v svoji sredi svojega zaslužnega predsednika g. Stojana Protića, ki se radi boleznii žal ni mogel udeležiti zborovanja. Zborovalci so sklenili odpisati svojemu odsotnemu predsedniku brzojavni pozdrav. Nato je prevzel predsedstvo kongresa podpredsednik JNU, g. Krešimir Kovačević iz Zagreba. Na predlog g. Korkuta (Sarajeva), je bil izvoljen akcijski odbor za določitev dnevnega reda. V odbor so bili izvoljeni za ljubljansko sekcijo gg. Stanko Virant in Fran Golob, za sarajevsko gg. Jakšić in Korkut, za Novi Sad dr. Subotić in Miletar, za Subotico dr. Flam in dr. Ivič, za Beograd Vučičević in Dojčinović ter za Zagreb Parmačević in dr. Tomandi. Po izvolitvi verifikacijskega odbora je bilo dopoldansko zborovanje zaključeno.

Slavnostni banket.

Opoldne se je vršil v okusno okrašen dvorani hotela »Union« slavnostni banket, ki ga je priredila na čast svojim gostom ljubljanska sekcija. Banketa so se udeležili tudi veliki župan dr. Lukan, ljubljanski župan dr. Perić, podžupan dr. Stanovnik, občinski svetovalec gg. Turk, dr. Ravnihar, Pirc, Tokan in Moškerc, češkoslovaški ataše dr. Zahorsky, zastopnik avstrijskega generalnega konzula, konzul dr. Troll in zastopnika Zveze industrijalcev, g. Dragotin Hribar in inž. Milan Suklje. Vrsto napitnice je otvoril predsednik ljubljanske sekcije Smodej, želeč, da bi se gosti kar najbolj udobno počutili v naši beli Ljubljani. Nato je veliki župan dr. Lukan izrazil svoje veselje nad vzajemnim delovanjem češkoslovaških in jugoslovenskih novinarjev za prosep in procvit obeh bratrskih držav. Priarčen govor je imel ljubljanski župan dr. Perić, ki je poudarjal, da Ljubljana z veseljem pozdravlja v svoji sredi novinarje, ki so v prvi vrsti poklicanci, da širijo prosveto med narod. V imenu industrijalcev je govoril g. Dragotin Hribar, ki je poudarjal, da je od razvoja našega tiska v veliki meri odvisen tudi uspeh naše industrije. Govoril so še delegati posameznih novinarskih sekcij, naker se je večina udeležencev podala v šiško, kjer so si ogledali pivovarno »Union«. Ravnateljstvo pivovarne je po ogledu podjetja postreglo goste s svežim pivom in s malo zakusko. Za lep sprejem je izrekel ravnateljstvu svojo zahvalo v imenu vseh novinarjev g. Fran Smodej.

Popoldansko zborovanje.

Na popoldanskem zborovanju je postal centralni tajnik JNU Božidar Vodeb poročilo o delovanju posameznih sekcij. Najagilnejša med njimi je bila zagrebska sekcija, ki je posvečala vso pozornost zlasti socialnim vprašanjem. Sekcija ima 134 rednih in 114 izrednih članov. Subotička sekcija šteje 28 rednih in 11 izrednih, novosadska 27 rednih in 29 izrednih, ljubljanska 35 rednih in 11 izrednih članov. Akcija ljubljanske sekcije za ustanovitev stanovske sindikalne organizacije se je izjavila, ker ni bilo odziva od ostalih sekcij. Sarajevska sekcija ima 24 rednih in

13 izrednih članov. Beogradska sekcija radi notranje krize v tekočem poslovem letu ni poslovala. Članov šteje nad 100.

Po poročilu centralnega tajnika je bilo današnje zborovanje zaključeno in se nadaljuje jutri dopoldne.

Zvečer se je vršila v restavraciji »Zvezda« skupna večerja, katere so se udeležili tudi češki in poljski novinarji. Poljske goste je pozdravil predsednik ljubljanske sekcije Fran Smodej, zahvalil pa se je, viharo pozdravljeni, Anton Sadzewicz, ki je zaključil svoj govor s vzklikom: Zivela Poljska, živela Jugoslavija!

UDELEŽENCI KONGRESA.

Čehoslovaki: centralni tajnik češkoslovaškega združenja novinarjev, urednik »Venkova« g. Karel Cvančara, Josip Chlap, urednik »Socialističke Budoucnosti«, Jan Filipinaki, urednik »Straže Socializmu« v Brnu, Stevo Kluso, urednik »Lidovih Novin« v Pragi, Iška Cvančarova-Posnerova, urednica »Rozkvetu« in Pragi, in urednika »Rola« v Pragi Alfred Korb in Jindřich Křikava.

Poljaki: narodni poslanec, glavni urednik »Gazete Poranneke« iz Varšave, Anton Sadzewicz, urednik lista »Rzeczpospolita«, Henrik Labienaki, urednik lista »Robotnik«, Jernej Szapiero in urednik Saeiroh.

Sekcija Zagreb: Smolčić, Mitrinović, dr. Bratić Wiesner, Bornemiza, Kovačić, Safranek, Brozović, Zajčić Stojanović, Jakovljević, Malinar, Peršić, Čakić, Herzig, Ribar, Wilder Glinio Križanić, Behmen, dr. Čurčin, dr. Ivo Belin, dr. Tomandi, (Pančević), Hafner in Madjer (Ostjak) in Plevnik (Virovitica).

Sekcija Novi Sad: dr. Subotić, Ilić, Militar, Toman, Jovanović in Ivka Lazić.

Sekcija Subotica: Protić, dr. Ivič, Lazo, Komor, Stagić, Pechy-Horvat, dr. Flamm.

Sekcija Beograd: Šijački, Pilić, Sokić, dr. Popović, Ristović, Dojčinović, Vučičević, Cirković, Vodek, dr. Vereš, Tokin, Pavlović, Kavaja, Nedić, Jovanović, Lajković, Banjac, Velikić, Todorović.

Sekcija Sarajevo: Jakšić, Bjelovac, Drazen, Korkut, Maksimović, dr. Hasanbegović.

Sekcija Ljubljana: Vsi v Ljubljani na vsozi ljubljanski člani in štirje člani iz Maribora.

Obmejnih pogajanj v Mariboru ni bilo

Maribor, 4. avgusta.

Pogajanja o obmejnem prometu, ki bi se imela vršiti v Mariboru 8. avgusta med Avstrijo in Jugoslavijo, so odložena na nedoločen čas. Kakor smo že poročali, sta prišla na ta pogajanja v sredo v Maribor samo naša delegata dr. Vodopivec iz Ljubljane in carinski inšpektor Fotić iz Beograda. Ker avstrijskih delegatov ni bilo, so telefonirali na Dunaj in tem potom izvedeli sledeče: Beogradska vlada je poslala šele 25. julija na Dunaj obvestilo, da bi se naj vršila pogajanja dne 3. avgusta v Mariboru. Toda pismo je prišlo na Dunaj komaj 30. julija. Ker pa je večina gospodov in referentov, ki bi se naj udeležili pogajanj iz Avstrije, na dopustu, jih baje ni bilo mogoče pravočasno vpoklicati, radi česar se naj konferenca odloži in skliče pozneje. Naša delegata sta zato danes odpotovala iz Maribora. — Pogajanja so bila z naše strani kot običajno zopet popolnoma nepripravljena. Sam delegat dr. Vodopivec je dobil obvestilo o imenovanju šele dva dni pred odhodom, ne da bi mu bili nakazani kak drugi strokovnjaki ali prideljeni domačini, ki poznajo domače obmejne razmere in potrebe našega obmejnega prebivalstva.

Inozemske borze

4. avgusta.

CURIH. Berlin 0.0005, Newyork 556.25, London 25.51, Pariz 32.27, Milar 24.17, Praga 16.36, Budimpešta 0.0325, Bukarešta 2.77, Beograd 5.85, Sofija 5.20, Varšava 0.0025, Dunaj 0.00785, TRST. Beograd 24.40—24.60, Pariz 133.25 — 133.75, Newyork 23.05—23.15, Berlin 0.0017—0.002, Dunaj 0.032—0.037, dinarji 24.50—24.70, dolarji 23—23.10. LONDON. Beograd 420—440, Berlin 5.200.000—5.500.000, London 457—457.25, Pariz 78.92—79, Curih 25.50—25.55, Milar 105.375—105.625, Praga 155.25, Dunaj 320.000—330.000, Varšava 1.250.000, Budimpešta 95.000—105.000.

ski zidar!!! — Star zidar.

Politični odmevi

Koncentracija naprednih moči v Sloveniji

(Dopis.)

Po volitvah smo nujno pričakovali, da pride do združenja naprednih sil. Ne samo za volitve, ampak sploh za javno delo in za narodno borbo. Sklepale so se o tem resolucije. Kmalu pa se je pokazalo, da so nevezane sile na delu, da sprejeto to, kar želi velika večina. Lahko si mislimo, kdo sprečava in za- drži. To so vsi oni, ki se ne čutijo dovolj močni, da bi v skupni organizaciji uspevali in kaj veljali.

Ljubosumnost raznih malih in veli- kih voditeljev in strah za lastno velja- vo se največ trudita, da na radost klo- nikalizma zadržujejo združenje.

Na deželi je zanj še vedno razpolo- ženja dovolj. In to pri vseh strankah. Komaj zadržujejo voditelji svoje ljudi, da jim ne gredo preko glav in na ine- vni red. Pri kmetih se sicer goni- stara lajna o stanovanjem geolu, o zem- ljinoradnikih, o kmečkih vladi, ki pride. A vse to vsak pameten volilec spozna- va kot pulbo frazo, ki se za njo kri- vajo voditelji, da ne priznajo svojega popolnega krah. Zlostno je videti, kako mnogi bivši naprednjaki, ki so leta 1920. prešli v SKS, pa so danes ravno tisti, ki so takrat bili, trpe na teh praznih frazah. Vedno se jim oči- ta, da naj se držijo nazaj, da ne odpade- ta ali oni bivši klerikalec. Dela se nič in tako vse jemlje vrag. Demokrati povsod sklicujejo sestanke, ustanovlja- jo društva vseh vrst, a Bog varuj iti zraven, da se kdo ne "izpridi".

Prav ste izrazili, da po vaseh boj v dveh, treh frontah ni mogoč. Vsi sta- novji morajo skupaj in pobijati. kleri- kalizem ter delati v skupnih kulturnih in gospodarskih organizacijah.

Mnogokje gredo močje na dnevni red preko vodij. Potem jim rečejo, da so "neznačajni" in da so se "udinjali" demokratom. Kdor pa te močje pozna, ta vé, da so isti, kakor so bili poprej in slej, samo da so voditelji postali drugačni in da so jih pustili na cedilu.

In tako je prav. Ako se bo čakalo, da se gg. šefi odrežejo svojih napak, zna preteči celo desetletje.

Nič drugače ni z NSS. G. Juva- no je mahnil skupaj s radikali, tudi marksisti drug je odšel. Kaj je ostalo, tega se pravzaprav ne vé. Čemu na- daljni boj s demokratii, na to dati od- govori, je najtežja reč za gg. od NSS. Boj je menda potreben le radi boja, da se nekateri močje bolje vidi, ali čemu? Ali ni škoda moči?

Ker je videti v vodstvu JDS veliko pobude in podjetnosti, pač ne bo dru- gega preostajalo, nego da se stvorijo krajevni napredni bloki, ki bodo delali na še širšo koncentracijo.

Rumunski ekstremisti in Balkan

Tik pred konferenco diplomatskih predstavitev male antante v Sinaji so rumunski listi jako mnogo pisali o ru- munskih narodnih manjšinah, ki se na- hajajo v balkanskih državah. Da se to ni zgodilo brez namena, je jasno. En del rumunskega časopisja hoče pokazati, da bode razmerje med Rumunijo in bal- kanskimi državami le takrat zadovoljivo, kadar se izpolnijo vse zahteve, ki jih stavijo rumunski ekstremisti z ozirom na one Rumune, ki se nahajajo kot manjšine pod tujim gospodstvom.

Da poznamo te težnje in moremo oce- niti njih upravičenost in izvršljivost, si jih oglejmo, kakor jih objavlja buka- reški "Adevărul" z dne 28. julija.

Imenovani list pravi, da je treba:

1.) Zahtevati od Jugoslavije, Grčije in Bolgarije, da natančno in lojalno izvrše vse svoje slovesne obljube in da naj po-

temtatem ne zatirajo rumunskih šol in cerkve na svojih teritorijih, marveč da jih respektirajo in da jim razširijo pravice avtonomnih organizacij.

2.) Zahtevati je treba od jugoslovans- ke vlade zopetno odprtitev vseh šol in cerkev.

3.) Naj se zahteva in doseže za timoš- ke Rumune pravo vzgojo v lastnem ma- terinskem jeziku in enako tudi v cerk- vah. Istotako respektiranje rumunskih instalacij v jugoslovenskem Banatu.

4.) Naj se zahteva od grške vlade odprtitev rumunskih šol in cerkva, kjer to doseže še ni bilo dovoljeno. Naj se ustavi preganjanje Rumunov v Megleni.

5.) Naj se dobi dovoljenje od grške vlade, da imajo tudi Rumuni en samo- stan in enega delegata na Sveti gori.

6.) Naj se zahteva od bolgarske vlade pravico otvarjanja šol in cerkva za šte- vilne Rumune na obali Donave in za one na Rodopskih planinah.

7.) Naj se doseže pri balkanskih vladah pravica, da se v vsaki državi osnuje po ena rumunska školica.

Te zahteve naj bi po naziranjih ime- novanega lista Duca, rumunski vnani minister, predložil na razpravo konfe- renci v Sinaji — kot eno najvažnejših vprašanj.

Dočim stavijo Rumuni navedene za- hteve, se neprestano ponavljajo z naše strani pritožbe, da ne uživajo srbske manjšine v rumunskem Banatu in v Klisuri nikakih nacionalnih pravic. Kar pa se tiče takolimenovanih tmoških Rumu- nov, je njihova usoda od Karadjordjevi- časov združena z usodo Srbov; zato med njimi ni nikakih diferenc in strem- lenju povzročiti jih, se bomo znali po- staviti nasproti.

Kar se tiče rumunskih manjšin na ju- gu v Makedoniji in njenem sosedstvu, je treba naglasiti, da tam pravih Rumunov ni, marveč posebna skupina bal- kanskih Romanov, takolimenovanih Aro- munov, ki pa žive le raztreseno med drugimi enakovernimi narodi in se jako hitro raznarodujejo, osobito med Orki, kjer jih je največ.

Kar se tiče naše kraljevine in Rumu- nije, je gotovo, da nam je zahtevati s strani Rumunije reciprocitetnih pravic; kakor našim narodnim manjšinam v Ru- muniji — mnogo se jih je itak že pre- topilo v Rumune — prav iste pravice naj gredo rumunskim manjšinam na našem ozemlju. Pri vsem tem pa imamo opravi- ti le z razmeroma majhnim številom manjšine, zato je izključeno, da bi stvar mogla tvoriti količkar resnejše vpraša- nje, posebno pa ne diplomatsko.

— Iz zadnjih trenutkov prezidenta Hardinga. Predsednik Harding ni umrl doma. Zato se bo kreta s njegovim truplom šele morala prepeljati v Washing- ton, kjer se sedaj kot zastopnik in pred- stavniki vlade nahaja samo državni tajnik Hughes. Vel drugi člani kabineta so na dopustu. Harding je izdihnil v prisotno- sti žene in dveh bolničark natančno ob sedmih. baš ko mu je žena, ki katastro- fe svojega moža še od daleč ni slutila, prebirala časnik. Med čitanjem je zap- alila, da se je Harding nenadoma dvignil s ležišča, toda predno je utegnil izgo- voriti eno samo besedo, je že bil mrtev.

— Madžarska in Češkoslovaška. Na Dunaju so bile zadnje dni razširjene ve- sti, da se sestane dr. Beneš na svojem povratku iz Sinaje z grofom Bethlenom na Dunaju. Sedaj poroča "Pesti Hirlap", list, ki stoji zelo blizu madžarski vlad- i, da pojde Bethlen na razgovore o mad- žarskem posojilu direktno v Prago. Po vesteh madžarskega dnevnika bi imela od madžarskega posojila koristiti tudi Ma- la antanta, ki bi sama dobila nakazilo za posojilo še pred madžarsko državo. Ko se se informacije razširile v Pragi, je češko zunanje ministrstvo takoj pojasni- lo.

Ivanske Kresnica posvečeno Meštroviću

Ivan Meštrović se mu- di te dni v Ljubljani

Hotel bi vsceno še nekaj povedati o Meštroviću. Hotel bi nekako opisati njegovo umetnost. Hotel bi veliko nje- govo umetnost približati še obširnejši množici.

Toda zdi se mi, da je vse to jalov po- sel. O Meštroviću je napisanih že toliko biografij v vseh evropskih jezikih, da bi moja bila povsem nepotrebna. O umet- nosti — tudi skulpturi — je napisanih to- liko debelih knjig (a se dá iz njih tako malo naučiti), da bi moj nauk bil le kap- lja rose v kresni vročini. A hoteti pri- bližati to umetnost množici, to je le ne- hvaležna naloga. Skušali so toliko pokli- cati in nepoklicani, a vse je, mislimo, za- man — truda.

Kdor je ne čuti, te umetnosti, mu za- man pišeš, tolmačiš, dokazuješ; kdor jo čuti, ne potrebuje tolmača.

In vendar, vendar je treba govoriti in opozoriti, kajti glavna vršina moderne- ga človeka je radovednost, važno mu je vendarle iti in pogledati.

Morda se vendar najde poedina iskrena in čista duša, ki se bo ustavila s sorod- nim občutjem, ki se bo navdušila nad ču- dovitostjo, imenovano skulptura. Morda ji bo zasijala tulnatna kresnica, in spoznala bo tajnosti, katerih se morda niti Meštro- vić sam ne zaveda. Res, rodil se je na

našem, dalmatinskem kršu, toda njegovo pokolenje je raslo iz — Indije! Tam je eden njegovih prednikov bil Buddhin sve- čenik, — odtod njegova težka borba z Nirvano. Drugi je bil voljak, — odtod nje- gova Karma (želja za utelesenjem). «Kaj- ti jaz sem prošel mnoge preporode, ju- nače, pa i ti, solnce — vem — ti ne veš tega.»

Tretji je bil čarobnjak-svobodnjak, ki je počenjav vse mogoče mojstrovine, prehodil mnoge kraje bujne Indije, spo- znal mnoga plemena in proučil "Sad- hano".

Ko je strašni Timur 15. stoletja osvojil Indijo, opustil pokrajino, požgal sela in mesta in v eni sami noči dal poklati sto- tisec ujetih Hinduov, da mu ne bi ovi- rali pohoda vojske, — tedaj se je Meštro- vićev prednik na čuden način rešil iz po- kolja in s svojo na vozčku po dolgih te- žavnih potih prišel v Evropo. Sam Bog ve, kod povsod jih je vodila cesta. Glavno je, da so dospeli na dalmatinsko bregovje, se tu naselili, in tu sta mojster-čarobnjak in Mati-svetnica rodila našega Ivana.

Ko so rojenice sodile o njegovi usodi, je dejala prva: «Naj bo človek božji!» Druga: «Naj bo velik junak kakor davi njegov prednik ali kraljevič Marko!» A tretja: «Naj bo čarobnjak - svobod- njak, ki bo tudi kremenu-kamenu vdi- haval življenje, rušil carstva in vzpe- njal se nad zvezde!» ...

Kakor so rekli, tako se je izteklo. Kajti tudi dobre vile morejo dati le ono, kar so predniki zaslužili in name-

ni. In dale so mu v polni meri! Kdor v Jakopičevem paviljonu pogleda nje- gov prv. «lastni portret (št. 1 — leta 1903)», opazi pod gostimi, košatimi lasmi še neizraženo, detinske črte. Toda v njih se že javlja «skljobanje nejuhaški dobi», in te mršave ročice po stvariteljski energiji sigurno prekašajo tudi Klingerjevega Beethovna!

Drugi «lastni portret (št. 11 — 1912)» kaže že silno intuicijo in sigurno «moč opazovanja». Tu se je vse osredotočilo v čelu in očeh. Obenem sintetični dokaz, kako duh izpopolnjuje svojo prvotno ob- liko.

Potencialne ta izraz odločnosti do skrajnega gneva, pa evov glaver «kra- ljevič Marka» iz te struje so Kosovski osvobodilci, Srđja, Miloš, Orlović, Borec (6 — 1911). Čim je bil ta ciklus postavljen v srbski paviljon na razstavi v Rimu I. 1911., je bruhnila vojna s Turki in za njo osvobodjenje!

Pa recite, da ni «čarobnjak»! Jadni politiki! Vbili so si v glavo, da oni, samo oni sodijo državam in krojijo zemljevid. Kako hudo se motijo! ...

Oni so kvečjemu le babice, ki poma- gajo pri detetovem porodu. (Naravno, zdrava deca se rodi tudi brez babice.) Do- zorela zavest narodov dale pogoje nji- hove usode.

Umetnost pa pripravila bodoče dogodke in ona edina ostane po vseh polomih, — kakor to tudi Gubineau dokazuje v svoji «Réaaisance». V ostalem «nckje nad vse- višinami stolov stari dobri kosod

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

— Ameriški provizorični predsednik. Naslednik ameriškega prezidenta Hardin- ga je Calvin Coolidge, ki ima vsa polno-

moja na izvrševanje predsedniških funk- cij do marca 1925. Volitve se bodo vrä- le še prihodnje leto v jeseni, a po dolo- žilih ameriške ustave ostane na mestu stari predsednik, oziroma njegov namest- nik še pet mesecev po izvolitvi nasled- nika. Za služaj, da bi tudi Coolidge moral ostaviti poase, bo vodil vlado zunanj minister. Coolidge je sedaj 51 let star. Rodom izhaja iz Plymoutha. Po pokliu je advokat, v državni službi pa je še bil kot guverner svoje države Massachus- set.

Iz življenja in sveta

Zakaj zarudite?

Darwin osnača zarudenje kot fino- čutno občutnost na mnenje drugih, oso- bito z ozirom na naše osebno pojavo, ki je posebno v obrazu najbolj očitna. Španski pregovor pravi: Kako naj za- upamo onemu, ki ne more zarudeti? In znanost hoče dognati, da notorni slo- činci in duševno bolni nikoli ne za- rudijo. Kakor hoče znanstvena preiska- va v pulsu krvi, ki pljuje v obličju in izliva očividnejše zarudenje, videti znamenje finejšega in nežnejšega obč- utja, tako so pesniki ta «čar rožnih lic» slavnili kot aliko deviške sramežli- vosti in vzdržne nedolžnosti. Dandanes je prečesto zarudenje mlademu de- kletu mučno, ker s tem izpričuje svo- jega zadrega in notranje razburjenje ter se v življenjskem boju izdaja kot sla- bejši del, ki se da lahko premagati.

«Zarudenje je izredno zanimiva prika- zana», pravi angleški dušeslovec Januarius Mortimer. Je znak organične raztresenosti. Le misel ali pogled za- dostuje, da povzroči nenadni hitrejši puls krvi, ki se razodeva na nežni pol- ti li. Ta čudna prika- zana je čisto sve- zana s trosenjem udov, podvojenim de- lovanjem srca, s mrzlico in nervoznim razburjenjem. Dame zarudevajo mnogo bolj čisto kakor moški, ker so bolj razdražljive in občutnejše kakor mo- čnejši spol. Čudno dejstvo je, da krat- kovidne deklice lažje zarudijo, ako ne nosijo očal. Zelo mlada deca zarudi redko. Zarudenje nastopa v dobi, ko človek doseže zavednost svojih občut- kov. Z mladimi damami, ki so preko- račile nežno mladost, je po naših poj- mih zvezana navada zarudenja. Ko stopi mlad človek v polno življenje, so njegovi prvi koraki malodušni, stra- mežljivi in nesigurni. Je doba, v kateri se nezavedno vprašujemo, kako izgledam, kak vtis napravljam? In s tem je pri nervoznejših mladih ljudeh zvezano neko gotovo stalno razburje- nje. Ta nesigurnost in raztresenost po- ganja kri v lica, in zarudevajoča mla- denka, ki se zaveda, da s toplim pul- zom svoje krvi izdaja svojo zadrego, zardeva bolj in bolj. V tej življenjski dobi zardeva moški spol najčesteje, ako se čuti kot tarča ženskega prezira. Prva ljubezen vzbuja v mladih sr- cih toliko razdraženost občutij, da tudi te- lesno ravnodušje zdrkne z ravnovesja in marsikateri mladenič začne zarude- vati samo ali pa šele tedaj, ko se za- plete v amorjeve mreže. Neobičajno močno zarudenje je znak močne ner- voznosti in se sme čisto smatrati tudi kot znak težjih notranjih konfliktov.

Na živalski kliniki

Na živalski kliniki je prav tako kakor na človeški. V čakalnici stojijo ali sede moški in ženske ter drže v naročju ali na vrčih svoje bolnike. Na vrsto prihajajo po številkah. «Številka devet!» zakliče sluga v čakalnico, in mlada gospodična hiti v dvorano s mačko v naročju. Zdravnik po- loži žival na operacijsko mizo in jo oti- pava. «Mačka je povozena. Popkova ki- la!» pravi zdravnik. «Jutri jo operiramo; v treh dneh jo vzamete lahko spet do- mov.» — Sluga odnese mačko, gospica dobi solzne oči in odide. Nato pride kmet

na živalski kliniki je prav tako kakor na človeški. V čakalnici stojijo ali sede moški in ženske ter drže v naročju ali na vrčih svoje bolnike. Na vrsto prihajajo po številkah. «Številka devet!» zakliče sluga v čakalnico, in mlada gospodična hiti v dvorano s mačko v naročju. Zdravnik po- loži žival na operacijsko mizo in jo oti- pava. «Mačka je povozena. Popkova ki- la!» pravi zdravnik. «Jutri jo operiramo; v treh dneh jo vzamete lahko spet do- mov.» — Sluga odnese mačko, gospica dobi solzne oči in odide. Nato pride kmet

na živalski kliniki je prav tako kakor na človeški. V čakalnici stojijo ali sede moški in ženske ter drže v naročju ali na vrčih svoje bolnike. Na vrsto prihajajo po številkah. «Številka devet!» zakliče sluga v čakalnico, in mlada gospodična hiti v dvorano s mačko v naročju. Zdravnik po- loži žival na operacijsko mizo in jo oti- pava. «Mačka je povozena. Popkova ki- la!» pravi zdravnik. «Jutri jo operiramo; v treh dneh jo vzamete lahko spet do- mov.» — Sluga odnese mačko, gospica dobi solzne oči in odide. Nato pride kmet

na živalski kliniki je prav tako kakor na človeški. V čakalnici stojijo ali sede moški in ženske ter drže v naročju ali na vrčih svoje bolnike. Na vrsto prihajajo po številkah. «Številka devet!» zakliče sluga v čakalnico, in mlada gospodična hiti v dvorano s mačko v naročju. Zdravnik po- loži žival na operacijsko mizo in jo oti- pava. «Mačka je povozena. Popkova ki- la!» pravi zdravnik. «Jutri jo operiramo; v treh dneh jo vzamete lahko spet do- mov.» — Sluga odnese mačko, gospica dobi solzne oči in odide. Nato pride kmet

na živalski kliniki je prav tako kakor na človeški. V čakalnici stojijo ali sede moški in ženske ter drže v naročju ali na vrčih svoje bolnike. Na vrsto prihajajo po številkah. «Številka devet!» zakliče sluga v čakalnico, in mlada gospodična hiti v dvorano s mačko v naročju. Zdravnik po- loži žival na operacijsko mizo in jo oti- pava. «Mačka je povozena. Popkova ki- la!» pravi zdravnik. «Jutri jo operiramo; v treh dneh jo vzamete lahko spet do- mov.» — Sluga odnese mačko, gospica dobi solzne oči in odide. Nato pride kmet

na živalski kliniki je prav tako kakor na človeški. V čakalnici stojijo ali sede moški in ženske ter drže v naročju ali na vrčih svoje bolnike. Na vrsto prihajajo po številkah. «Številka devet!» zakliče sluga v čakalnico, in mlada gospodična

meniti tudi namen slike, njeno socialno vrednost in pa kulturno stališče umetnika. Kakor je osvobodil predmet in izraz, tako je osvobodil tudi umetnika od gotove socialne plasti in mu dal individualno svobodo, ki je bila pri slovenskem umetniku enaka svobodi berarja. Šele danes, ko polagoma pričena stopati narod kot celota v stopinje umetnika, torej njegovega duševnega predstavitelja, se spreminja umetnikova nadzemska svoboda v potrebo človeštva.

Razumljivo je, da je prav ta doba v slovenskem umetniškem ustvarjanju ostala pri večini naroda brez direktnega vpliva, ker umetnika ni nastajala v kontaktu z njim, zahtevala je za Slovence previsoke gladine duševne izobrazbe in prav posebno iz tega vzroka je pričela Narodna galerija zbirati umetnine novejših umetnikov, da vzgoji — z njimi javnost. Po svoji prirodi je moderen umetvor namenjen izbranemu poslušalcu in ostane v njegovi lasti večini oči skrit. Ker pa hrani v sebi visok davek umetnika narodu, zemlji in dobi, je javna zbirka moderne umetnosti tembolj potrebna, njeno izpolnjevanje je zahteva prebujajočega se zmisla, njeno razširjenje v preteklost pa diktira kontinuiteta vsakega duševnega razvoja.

Schreiner-Hubad-Černejeva čitanka

za obče ljudske šole. II. del.

Ni še dolgo tega, kar smo, ako smo vzeli v roke čitanko ali berilo, imeli vtis, da držimo v rokah molitvenik ali proslavilno knjigo te ali one vladarske hiše. Slovani v bivši Avstriji pa smo bili še v toliko za slabšem, da so služile čitanke Nemcem kot izvrstno sredstvo za germanizacijo. Po svetovni vojni so se razmere v tem oziru izpremenile in zboljale.

Pred menoj leži II. del čitanke za obče ljudske šole, ki sta jo sestavila Henrik Schreiner in Fr. Hubad in katere četrto izdajo je oskrbel Alois nadzornik Ljudevit Černe. Cena knjigi osem dinarjev je dokaj visoka.

Berilo bo dobro ustrezalo svojemu namenu ter ugažalo mladini in učitelstvu, ker se precej razlikuje od starih čitank in beril, natrpanih z dolgočasnimi storijskimi, polnimi moralizovanja in naukov ali pa s šepavimi verzji, še bolj šepave vsebine. Mnogo je čitanka pridobila s otroškimi pesmicami Oke Jova v Gradnikovem prevodu in z ljubimi župančičevimi verzji. Da ni smel izostati Fran Levstik, je jasno, in so se pridedali tega zavedali.

Razdelitev čitanke je praktična in primerna. Učitelju je z njo delo olajšano, otroka pa vodi iz njegove najbližje okolice na vrt, na travnik, na polje, v gozd v raznih letnih časih, končno pa v vas, nato v tuje kraje, v prirodo sploh, dokler ga končno ne pripelje nazaj domov in ga pouči o prvotnih zemljepisnih podatkih naše domovine. V celem je 6 poglavij razčlenjenih v oddelke. Knjigo zaključuje državna (ne narodna) himna.

Nekesa ne smem prezreti: premočnega poudarjanja religioznosti. Ne morda iz avaroznosti proti verstvu, temveč iz dveh stvarnih razlogov. Prvič, ker imamo na ljudskih šolah za versko vzgojo itak obvezan verouk, drugič pa iz pedagoškega stališča. Doma v cerkvi in v šoli čuje otrok toliko o veri, o Bogu, o molitvi, v dejanskem življenju pa je vse narobe ali vsaj drugače, kakor mu to vtepa v glavo dom, šola, cerkev. Ker je otrok fin opazovalec, se mu s tem lahko vcepi prva kal nezaupnosti dvomov in negotovosti, ki ne rodi dobrih posledic za razvoj njegovega značaja. V tej čitanki je n. pr. vsa prva stran polna takih praznih pesmic. Pri tem seveda ne mislim na pesmice, kakor so Vidina »Na vse zgodaj« (str. 41), »Pitica« (str. 43), Černejeva »Opomin k petju« (str. 43), Tomšičeva »Koga ljubim« (str. 13) itd.

Krištof Šmid bi po mojem mnenju lah-

ko definitivno postal iz naših čitank. Luka Svetec je bil sicer vrl domorodec, vendar bi njegova »Pomladanska« (str. 28) brez škode izostala, pravtako Jar-nikov »Vrtec« (str. 31).

Naj omenim še eno podrobnost. Pri čitankah bi se moralo zelo paziti na slovnično in pravopisno. V tem oziru ima naša čitanka nekaj pogrškov. Tudi tiskovne napake niso berilu ostale tuje. — ad.

Aškerčeve pesnitve v prevodih Vrchlickega. Zbornik češke »Svetove Poesie« je prinesel 36 prevodov Jar. Vrchlickega Aškerčevih pesnitv z uvodom dr. Jar. Boreckega. Prevodi so deloma ponatisli deloma novi. L. 1905. je bil Vrchlicky v Ljubljani, ko so odkrili Prešernov spomenik. Takrat sta občevala pokojna pesnika. Že leta 1906. so izšli prvi prevodi. Vrchlickega po izvrstnih. Zdaj so izšli v knjigi, ki jo je založil J. Otto v

Pragi. Znanja in občutek sta izvrstno posneta, oblika je dovršena, s filološkega stališča pa prevodi niso brez zmot. Vrchlickega so namreč zavedlo slovenske besede, ki so enake ali podobne češkim, a imajo različne pomeni.

Naslovnik knjigarn in novin v Jugoslaviji, je izdal Jaroslav Merhan v Zagrebu z naslovom »Adresar knjižara, nakladnika, papirnika, novinarstva i tiskara v Jugoslaviji 1923.«. Oziroma tudi na jugoslovanske knjižarne, tiskarne, novine i. dr. v Italiji ter prinosa hrvatske in slovenske naslove v latinici, srbske pa v cirilici. Knjiga je sestavljena zelo praktično.

Shakespeare za ljudstvo. Mostno gledališče v Kral. Vrhovnih je začelo te dni s ciklom predstav Shakespearejevih igrokazov za ljudstvo. Predstave so jako poceni, predvajajo pa se samo lažje razumljiva Shakespearejeva dela.

Gospodarstvo

Zagrebska borza

Prošli teden je vladalo na zagrebskem deviznem tržišču veliko mrtvilo in je bilo prav malo kupčijskih zaključkov. Sredi tedna se je dinar nekaj okrepil in takoj se je pojavilo obilo blaga po vedno nižjih tečajih.

Zadnjega borznega dne se je pojavil na borzi zastopnik, ki je z neznatnimi zneski v dolarjih pričel intervenirati. Pri pravilnem razumevanju položaja na deviznem trgu, ki je v splošnem prilično ugoden, dovoljen uspeh interveniranja ne bo izostal.

Na beograjski borzi vodi intervencijo generalni inšpektor finančnega ministristva g. Jakovljevič, pri čemer se drži načela, da se Narodna banka kot enakovredna z ostalimi denarnimi zavodi udeležuje aktivno na borzi.

Odslej se bo torej interveniralo tudi na zagrebski borzi, ako bo potrebno. Delovanje finančnega ministristva na borzah v Beogradu in Zagrebu ima najprej odstraniti disparitete na obeh borzah, ki so se v zadnjem času pojavljale dnevno v korist beograjski borzi.

V včerajšnjem prostem deviznem prometu je bila kupčija zelo majhna. Ponudbe v tujih plačilnih sredstvih so bile znatne. Iz Curiha se je javil dinarski tečaj 5.875. Na zagrebskem trgu so bili nastopni tečaji: Dunaj 0.13225—0.1324, Berlin 0.00725—0.00775, Budimpešta 0.525—0.55, Milan 408—408.5, London 431—431.5, Newyork 93.75—94, Pariz 542—545, Curih 1685—1690, Praga 276.25—277.25.

Vino

Izgledi vinske trgovine v naši državi so v splošnem dobri. Slabo je stanje vinogradov le v posameznih krajih, tako tudi ponekod v Sloveniji, kjer nastopajo razne bolezni. Koder je pomladni hlad škodoval, je pozneje nastopila toplota izgleda izboljšala. Škoda, ki jo je letos napravila toča, je bolj lokalnega značaja; žal imamo letos v Sloveniji razmeroma mnogo od toče poškodovanih vinogradov.

Vendar se po sedanjih izgledih obeta obilen celokupni pridelek vina v naši državi. Zlasti kažejo vinogradi dobro v okolici Subotice in Vrčca, kjer imajo še ogromne zaloge starih vin, ki jih ne morejo niti po izredno nizkih cenah razpečati. Zelo povoljni so dalje izgledi v okolici Negotina, Smedereva in Zupe.

Vinska kriza v naši državi še vedno ne kaže posebnih znakov izboljšanja in že se odpirajo vprašanja, kako bomo razpečali letošnja vina, ko so marsikje še ogromne količine lanskega vina. Zlasti v Banatu je vprašanje posebej kritično. Pri nas si vinogradniki pomagajo s točenjem »pod vej« , da se iznebijo starih zalog. To točenje »pod vej«, žal, škodi alkohol-

izem, koristi pravih pa ne prinese, ker vino popijejo čisto sosedje vzajemno med sabo. Sicer je res, da ni prav ogromnih količin za izvoz v naši državi, vendar pa je gledati na to, da spravimo čim več vina v inozemstvo tako v interesu trgovinske bilance, kakor tudi zaradi tega, da se pri nas ne razpase prekomerni konzum vina.

V naših južno-vzhodnih pokrajinah se pritožujejo, da se popije preveč ponarejenega vina in da zato zaloge naravnih vin ostajajo nerazpečane. Pravijo, da bi bilo iz tega varoka umestno donesti zakon o zaščiti prirodnih vin. Pri tako nizkih cenah vin n. pr. v Banatu je precej dvomljivo, če se ponarejanje vin izplača. Sicer pa bi bil tak zakon za vsak slučaj čisto na mestu. Tudi higijski ozir zahtevajo, da se spravijo iz prometa nezdrava ponarejena vina.

Država mora po svoji strani gledati na to, da se vinska kriza olajša, ker je mnogo pokrajin, katerih glavni pridelek je vino. Treba je vsestranske podpore razpečanje dobrih nepokvarjenih vin proti slabim ponarejenim in pospeševati izvoz. V svrhu pospeševanja izvoza mora poskusiti vlada, da sklene posebne pogodbe z državami, ki pridejo v poštev kot naše odjemalke. Po teh pogodbah bi se morala znatno znižati uvozna carina. Znižati bi se morale dalje prevozne tarife v državi in znatno zmanjšati razne davščine na vino, ki se izvažajo.

Kakor smo že nedavno poročali, stremi Italija za tem, da bi se omogočil uvoz italijanskih vin v našo državo. Mislijo se vipavsko-goriška vina. Pri trgovinskih pogajanjih z Italijo se pa je treba odločno upreti, če se bo stavila z italijanske strani taka zahteva, ki se nam pri kritičnih razmerah na našem vinem trgu zdi skoro nerešna.

Končno je še treba omeniti, da bomo morali, kakor je podoba, v bodoče vedno skrbno paziti, da bomo pridelovali le kakovostno prvovrstna vina, ker le takšna bodo imela dobre izvozne izgleda. Ako enkrat dobe naša vina sloves, bomo imeli stalne zunanje odjemalce in se nam ne bo treba vsako leto znova plašiti glede razpečanja vinskega pridelka.

Tvornica bombažnih tiskarin v Kranju

Dne 31. julija 1923. se je vrnil v Kranju komisijiski ogled stavebnih prostorov za veliko tekstilno tvornico, ki bo dala Kranju in okolici obilo zasluga. Tvornica se bo zgradila v obsegu 20.000 kvadratnih metrov na takozvanem Gaštevju. Delniška družba, ki zgradi tvornico, se je osnovala s pomočjo velikih čeških tekstilnih tvornic pod naslovom Jugoslovansko-češka tvornica bombažnih tiskarin v Kranju.

Prva stavbena dela so že oddana. Kot najugodnejša ponudnica je prišla v po-

stev pozvana domača tvrdica Sloga, ki bo gradila tvornico.

Program družbe je ogromen; najprej se bo sitala in še letos pričela s obratom tkalnica, tiskarna bombažev in apretura. V tkalnici se bo izdelovalo vse sirovo in barvano blago za domačo porabo.

V tiskarni in apreturi se bo izdelovalo vse ono blago, ki je danes pod imenom »Druckware« dobivamo iz Češkoslovaške. Poleg teh dveh obratov se postavi tvornica preprog in izdelkov iz jute, končno bo sledila predilnica, tako da bo podjetje kompletno.

Za početek bo podjetje zaposlovalo približno tisoč delavcev, preračunano pa je za 4000 delavskih moči.

Občina Kranj in njeni v vsakem oziru zelo uvidevni občinski odbor je žel družbi in v vsakem oziru na roko, zavečajo se velikih koristi, ki jih bodo nove tvornice prinesle Kranju in okolici. Električno silo da družbi tvrdica Vinko Majdič na razpolago.

Prometni davek na luksuzno blago v Avstriji

V Avstriji se je pred kratkim uvedel splošen davek na poslovni promet v izmeri 1%. Poleg tega se od luksuznih predmetov pri prometu v podrobnih prodajnih pobira povisani prometni davek v izmeri 12%. Za podrobno prodajo se smatra vsaka prodaja, pri kateri ne kupi blaga poklicni trgovci v ta namen, da ga v neizpremenjeni ali predelani obliki naprej proda. Ako si hoče trgovec nabaviti luksuzno blago za nadaljnjo prodajo in si pri tem prihraniti 12% prometni davek, mora v smislu avstrijskih predpisov o davku na poslovni promet dokazati z uradnim potrdilom obstoj in vrsto svojega obrata. Potrdilo se mora pokazati pri vsakem nakupu, ako ni dobavitelj z odjemalcem v stalnih poslovnih stikih in sta mu na tanko znana vsebina in doba veljavnosti uradnega potrdila.

Uradna potrdila, ki se potrebujejo, da si trgovec prihrani 12% luksuzni davek, izdajajo avstrijska davčna oblastva I. stopnje. Inozemcem izdajajo ta oblastva uradna potrdila le, ako predložijo potrdilo katere avstrijskih trgovskih, obrtnih in industrijskih zbornic (Feldkirch, Gradec, Innsbruck, Celovec, Linz, Salzburg in Dunaj) o obstoju in vrsti njihovega obrtnega obrata.

Zbornice izdajajo potrdila vsakemu inozemskemu trgovcu, ki dokaže, da je v resnici trgovec. V tem primeru se smatra za zadosten dokaz potrdilo trgovske zbornice, v katere okoliš izvešuje trgovino, ali potrdilo konzularnega zastopstva lastne države ali pa potrdilo avstrijskega konzularnega zastopnika njegovega okoliša.

Interesantom je seznaniti, ki se v Avstriji glede plačevanja davka na poslovni promet smatra za luksuzno blago, za katero se pobira davek le v podrobnih prodaj, na vpogled v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (3. t. m.) Pšenica: baška, 79—80 kg, 2%, 2.5 vagona 365; baška, 79 kg, 2—3%, duplikat kasa, 5 vagonov 365—370; baška, 78—80 kg, 2%, postavno Sombor, 2 vagona 370; baška, 78—79 kg, okt.-nov. 100% kasa, 3 vagoni 360; banatska, Senta 79—80 kg, 2%, 8 vagonov 360—362.5; srbijanska, Beograd, duplikat kasa, 78—79 kg, 2—3%, 19 vagonov 345; srbijanska Klenak, 78/79 kg, 2—3%, duplikat kasa, 6 vagonov 345. Ječmen: baški, 64—65 kg, ponudba 300; baški, 64—65 kg, stari, 1 vagon 300; sremški, 70 kg, 1 vagon 315. Oves: baški, 4 vagoni 300. Turščica: baška, 5.5 vagona 285.5; baška, duplikat kasa, 1 vagon 285; banatska, Senta, 1.5 vagona 285. Moka: baška, 0.0, 14 vagonov 578.5—600; 0.0,

šipka, 2 vagona 590; 0.2, 1 vagon 590; 0.2, 1 vagon 540—500; 0.6, 2 vagona 430; 0.6.5, banatska, 4 vagoni 400. Otrubi: baški, v papirnatih vrečah, 2 vagona 150. Tendence nespremenljeno popuščajoca.

Tedensko poročilo z žitnega trga (4. t. m.) Kupčija z žitom je bila vsa prošli teden slaba. Dovozi so bili majhni in tudi povpraševanje slabo. Konzum turščice je zelo pojenjal, ker je že precej ječmena v prometu. Na zagrebskem žitnem trgu so bile nastopne povprečne cene: pšenica 340—375, rž 315—325, ječmen 285—300, oves 290—300, turščica 285—300 Din za 100 kg ab vtovorna postaja.

Trg s kožami in usnjem (4. t. m.) Cene kož narastle. Povpraševanje veliko po težkem blagu. Tržilo se je težke goveje kože po 23.75—25, lahke po 21.25—23, telečje kože po 37.50 Din za kg. Cene usnju v Zagrebu: rjava kravlj usnje 11 do 120, krupni 108—115, lahki 105—108, vaches težki 80, lahki 70, podplati 60—65, averni 38—40, vratovi 50—55, boksi črni 28—30, barvasti 35—45, ševro 30—45, barvasti 40—60 Din.

III. ljubljanski veliki sejem bo, se do sedanjih pripravah, daleko prekašal prva dva. Sejmišče v obsegu 40.000 kvadratnih metrov je letos akoro že preveliko. Število razstavljalcev je zelo naraslo in znaša sedaj okrog 700. Zelo lepo je zastopano tudi inozemstvo. Iz Avstrije se udeležijo velikega sejma 48, iz Nemčije 87, iz Amerike (U. S. A.) 8, iz Anglije 6, iz Češkoslovaške 24, iz Francije 20, iz Belgije 8, iz Švice 1 tvrdica. Domače gospodarstvo bo pokazalo velik napredek. Predmeti, ki smo jih že lani uvažali, bodo letos razstavljeni kot izdelki domačih podjetij, tako v strojni, elektrotehnični, kemijski ter drugih skupinah, katerih bo letos 21. Novost bo letošnih vrtnarski oddelek s okrog 40.000 sadikami najmodernejšega cvetličnjaka.

Za izvoznike suhega in konzerviranega sadja. Tvrdica iz Newyorka žel stopiti v stike z izvozniki suhega in konzerviranega sadja. Naslov tvrdice je dobiti v trgovski in obrtniški zbornici.

Osnovanje državne poljedelske banke. Vlada pripravlja načrt zakona o osnovanju državne poljedelske banke, ki bi omogočila širokim slojem naroda, da pridejo do kredita pod poveljnimi pogoji.

Južna železnica. Z Dunaja poročajo: Tekom prihodnjega tedna se vrli seja upravnega sveta južne železnice. Na seji se bo zavzelo stališče napram položaju, ki je nastal zaradi ugovora generalnega komisarja dr. Zimmermanna. Kakor se glasi, bo že v početku prihodnjega tedna prispel na Dunaj italijanski delegat državni svetnik Brocchi ter bo razpravljal s dr. Zimmermannom o zadevah južne železnice.

Zlati carinski nadavek v Nemčiji znaša od 8. do vključno 14. avgusta 10.919.900 odstotkov.

Prišlo je povisjanje obrestne mere Nemške državne banke. Iz Berlina poročajo: Centralni odbor Nemške državne banke je predlog direktorja za povisjanje obrestne mere od 18 na 80 odst. odklonil. Kljub temu pa je direktorji vztrajali na svojem predlogu ter izjavili, da se bo povisjanje vendarle izvršilo, češ, da ima centralni odbor po statutu le posvetovalno vlogo.

Pravi »Golsor«-čevlji, čevlji za smučarje in lovski čevlji vseh vrst se izdelujejo v znani solidni čevljarški delavnici

J. BRAJER
LJUBLJANA

Turjaški trg (Breg) 1. Istom se izdelujejo tudi vse vrste drugih obuv, od najpreprosteje do najfinjeje izdelave. 125

Cene solidne! Posrežba točna!

Sportne čepice:

Iz sukna in usnja, živane ključke ter bišne čevlje izdeluje

Albin Jasbec, Kranj, Parizlon „L“ št. 464 na Ljublj. velikem sejmu.

Vi imate pravico

da pri kupovanju zahtevate blago najboljše kvalitete. Odnosno zahtevajte od vašega črnilarja, da vam na vaše čevlje pribije prave Palma kaučuk potpisnike in kaučuk potplate.

Tu so angeli, ki igrajo, pevajo, plačajo in se smejejo, tu je vse bližja umetnost, ki daje življenju čiste radosti in glasi se večno na nebu. Glasba... Meštrovic morda najbolj svestno od vseh dosedanjih kiparjev naglašuje ritem, prvobitno osnovo svoje umetnosti. Kajti brez muzikalnega čustva ni dobre skulpture. »Saxa cantant!« Tu se stika z Wagnerjem, ki ujema oblike dimenzij v glasbene motive. Dela enega in drugega so večna harmonija, ki se preliva skozi svetove. Nemec je toliko srečnejši, ker je naglo našel odziv v vsem svojem narodu. Pri nas pa gre to počasi, zelo počasi! Ako ne bi slučajno poznal

Ivana, gotovo si ga ne bi predstavljali kakor sv. pismo opisuje mladega pastirja, in to kralja Davida: »Bili pa je lepe postave in lepih oči.« (Dančič.) Tudi si ga ne bi predstavljal kot neko malo čudovišče kakor Michelangelo ali Rodina, temveč zamislil bi si ga: »Zarečih oči, vražje postave in slinili mišice.« Ker kdor je v kratkem razdobju toliko iztesal, izklesal, zbil in zli, ta mora biti nadčloveško silen! Morda to ne bi bilo povsem točno. Morda ni povsem točno niti ono o Indiji! Točno pa je, da je čarobnjak! In da ni vseeno, ali je njegov hram širanjnjen v kakih »spodnjih širambah«, ali da se seli v Ameriko. In ni vseeno, ali njegov »Zmagovalec« stoji na Zrinjčevu na lesem podlagi ali pa tam, kamor je namenjen v vsej svoji slavi! To bi bila tudi naša slava. Pa še kako!

Zagreb-Ljubljana, junij—julij 1923.
Dr. Anastazij Pachany.

Zirovnikov zbor in njegov mojster

(Ob petdesetletnem kulturno-delovnem jubileju g. nadučitelja Janka Zirovnika.)

Po dolgi ločitvi prihaja k nam na praznik svojega petdesetletnega prosvetnega delovanja g. Janko Zirovnik, da se za trenutek povrne v lepe dni, ki jih je preživel v št. Vidu; zlasti pa, da se sestane s svojim Zborom, ki mu je bil pri vsej mnogoličnosti ciljev eno izmed najlepših stremiljenj.

V razvoju št. Vida pomenja Zirovnikov prihod važno razdobje. Prišel je k nam l. 1890. iz slovenskega raja — Bleda. Gorje zapušča kot ustanovitelj tamkajšnjega »Brainega društva« in kot graditelj »Gorjanskega Doma«.

Ne izpolnjuje le vestno svojih dolžnosti, temveč se z globoko vnemo žrtvuje narodovi vzgoji izven šole.

V kratki dobi Zirovnikovega delovanja se so učni uspehi mladine v št. Vidu čudovito dvignili; največ utehe in privlačnosti pa nudi petje. Do stotine učencev poseča z vzorno pridnostjo pevске vaje ob nedeljah in praznikih; brezdolje in pohajkovanje pojenjava, novi način vzgoje navaja mladino k lepemu in čednostnemu vedenju. Počas nastaja pravi pevski zbor, ki v toku razvoja postane dika ustanovitelja in samemu sebi. Mešani zbor je prvokrat zapel na veselici pri »Jožefu«, odkoder je odnesel najlepše vtise in podjago, ču vzpodbudo.

Zlobno, ki v slovenskih srcih nima

počitka, je tudi tukaj pričela poskušati srečo. Neprijatelj si položil roke na Zbor; mesto da pomagajo pri gradnji prosvetnih postojank, jih rušijo z neprimerno brezdstnostjo in zahrbtnostjo. Oznanjali so, da je gojenje narodne pesmi greh. Nadučitelj Zirovnik, ki je toliko skrbnosti posvetil kmetijskemu in sadjarskemu pouku, so proglasi za volka v ovčji obleki, ki mu je glavni namen sejanje nevere. Zbor pa se ni omajal; z neupogibno samozvestjo stopa naprej, prezirajoč vsa obrekovanja in nasilje. Pričenja negotviti tudi druge strani izobrazbe; vaje izpopolnjujejo poučna predavanja. Lepa knjižnica je dajala članom priliko seznaniti se z umotvori domačih in tujih pisateljev; vse to pa je stvarilo časoma tesno prijateljsko družbo, ki je z bog svojih prikupljivih posebnosti zaslovela po celi Sloveniji.

Ko je bil Janko Zirovnik iz »službenih« — prav strankarskih — ozirav premečen l. 1909. v Borovnico, so za Zbor prišle težke ure. Mojster mu je vdahnil svojo individualnost in zato brez njega ni mogel več tako intenzivno prospevati. Dolgo vrsto let se je Zbor ahajal s svojim ustanoviteljem vsak mesec po dvakrat deloma pri Zibertu na Trati, deloma pri knjižničarju g. Francu Matjanu v št. Vidu. Skupaj prežite ure so vedno znova strinjale člane in jih živo vezale na stare prelepe spomine.

Vojna je namah presekala vse. Po šestih letih šele sino si zopet mogli pri-

jateljstvo stisniti roke. Društvo in zbor je bilo treba obnoviti z mladimi močmi. Vestnosti koroskega rojaka g. Kramolca se imamo zahvaliti, da vstaja in skuša stopiti na pot prejšnjega tudi sodanji pevski naraščaj.

Letos proslavljamo hkratu z jubilejem Janka Zirovnika, ki ga je odklikoval kralj Aleksander z redom sv. Save za zasluge na polju slovenske glasbe — saj ima prvo mesto med zbiratelji in harmonizatorji slovenske narodne pesmi — tudi petindvajsetletico Zbora.

Zelim, da se spomnijo častitljivega jubilara vsi narodni krogi, zlasti pa njegovi stanovski tovariši, ki te dni zborujejo v Ljubljani. Prijatelje prosim, da se vabimo na njegov praznik 5. avgusta. Lep izprehod vas privede danes do Slepcega Janeza v Zapužah, kjer bo društvo svojemu dragemu ustanovitelju poklonilo lepo dipomo, delo našega slikarja Gasparija. Slavnost bo imela značaj prirsčne manifestacije delu in požrtvovalnosti, ki je najkrajnejša krona življenja vsakega moža in ki jo najproživimo naš ljubljani stvaritelj z zavestnim in resničnim ponosom.

D-čg. Janko Zirovnik: št. Vid Te z zanosom pozdravlja in Ti želi sreče in zdravlja in slave!

RUR med Nemci. Karel Capkova drama RUR, ki se je z velikimi uspehi uprizorila že na mnogih svetovnih odrih, med drugim tudi v Angliji, je nedavno prišla na vrsto v monakovskem »Schau-spielhausu«.

Veliki inkvizitor

Ljubezenski roman iz najsmratnejše dobe človeške zgodovine.

«Da, da... nič več ne tožim,» je odgovorila Dolores skesano. «A kako morete prenašati toliko smrad, vi, gospod Coco, in drugi vaši tovariši?»

«Komaj parkrat na dan švigнемo tod skozi,» je pravil paznik; ... «komaj par minut smo tu, a že zbežimo. Saj samo zato mi je bilo mogoče, da sem vas privedel semkaj... A glejte, tu je vaš gospod oče!»

Odklenil je težka železna vrata... iz ječe pa je puhnil oblak debelega smrada, ki se je čutil kakor gost dim. Dolores se je opotekla in se ujeta za ramo pater Jožefa. Coco pa je prižgal svetiljko bleščenko in jo nato izročil patru:

«Tu... posvetite si!» je dejal. «Toda, za božjo voljo, ostanita tiha in opravita naglo! Ako pojde kdo mimo, ugasnita luč in se ne genita! Preden bo ena, pridem po vaju.»

In Coco je odšel. Pater Jožef in Dolores sta prestopila prag. Nekaj hipov nista videla ničesar. Svetloba ju je slepila in dušila ju je. Šele ko so se jima oči navadile luči, sta opazila v ozadju ječe, ki je bila dolga in ozka, na široki, nizki klopi ali priči spečega moža. Gole stene so bile umazane sive, prašne in porasle s plesnjo, tla črna in sklizka, v kotu pa je stal čeber, pokrit z desko. Iz tega čebra se je širil daveč in dušec smrad. Le enkrat na teden so izpraznjevali po ječah te čebre... Luč in zrak sta prihajala v to kotanjo le skozi majhno okroglo odprtino pod stropom. Zato je bilo v ječi tako vlažno, da je bila cunja, na kateri je spal jetnik, čisto preperela in mokra. Zverji po zverinjakih imajo stanovanja, ki so kraljevska, in vsak, tudi najslabši svinjak je grofovsko bivališče v primeri s temi ječami «svete» inkvizicije...

Drgetaje in ihtec se je približala Dolores svojemu očetu. Sklenila je roki, kakor bi molila za mrljca. Očetovega obraza ni videla, ker je bil obrnjen k steni; toda opazila je, da so mu dolgi lasje skoraj čisto osiveli.

Spal je oče, a neprestano tiho ječal. «Oh, oče, kako strašno trpite!» je izpregovorila. Ne bli bi je slišat, a pater se je z nogo zadrl ob verigo u tleba, da je zarožljala.

«Za Boga, kaj hočete zopet? je tedaj planil grof, a se takoj zopet zgrudil in zastokal. Dolores je videla očeta mrtvaško blede in strašno prepahl obraz, njegove krvave oči in oteklo, modro zabreklo ustnice.

«Oče, kakšni ste!» se je zgrozila. «Kaj se je zgodilo? Jaz sem, vaša Dolores... mar me ne poznate?»

«Ti? Ah, Dolores... hčerka, hčerka moja! Kako sem srečen, da te vidim!» je nerazločno ječal grof. A zamanj se je skušal dvigniti. Obrz mu je spail v groznih mukah in obležal je negibno. Njegove izpahnjene roke, otekli, krvavo odrti zapestji, obtočene noge in razpetognjeni boki se niso mogli pokoriti njegovi volji.

Njegova hči edinka, ki je zanj trepetal dva meseca, je stala pred njim, a ni je mogel objeti in celo jezik mu je tako zatekel, da je komaj momljal, šepetal ter jokal, jokal...

Samo gledati je mogel svojo neskončno ljubljeno hčerko — drgetati od hrepenenja po njenem liceu, ki bi ga tako rad pobožal, in ihteti, ihteti... Ko so ga mučili, je bil junak; sedaj, ko je imel hčerko pred seboj, je bil slabši brez ponosa... samo oče, živa, obupana, brezsilna ljubezen...

«Torej si svobodna?» je vprašal naposled z izrazom tolike radosti, da je bil pater Jožef ves prevzet in se je nehote zgrudil pred gubernatorjem na kolena.

«Kdo je ta menih?» je vprašal grof. «Angel, ljubi oče,» je odgovorila Dolores, «angel, ki me je privedel k tebi.»

«Prepozno!» je zamrmral gubernator.

«Zakaj prepozno? Res, strašno trpiš, toda rešimo te,» je odgovorila pogumno hčerka.

Razumela ni, da je izpremenila inkvizicija tega krepkega moža v onemoglo truplo, ki umira.

Pater Jožef pa se ni mogel premagovati. Pogled na nesrečnega mu je vzbudil silen gnjev in dušile so ga solze. «Ubogi otrok, ali ne vidite, da so mu krvoločne zveri otргale kite in zlomile kosti?»

«Molčite! Molčite!» je živahno vzkliknil grof.

Toda bilo je prepozno. Sedaj je tudi Dolores razumela vse. Uničena se je zgrudila pred očetom na kolena. Nežno in božajoče je dvigala ud za udom, ga ogledovala in poljubljala ter neprestano ječala:

«Ubogi, ubogi moj oče! Kaj so storili iz tebe! Mučili so te. Umorili so te! Moj zlati, moj bedni oče!... Kaj mi je storiti? Kako naj ti pomagam?»

Ampak niti otroške solze, niti rahli, ljubezni polni poljubi niso mogli razčistiti medle iskre življenja, ki je tlela v njenem očetu.

Dolores se je polotil divji obup. Vsa razjarjena se je obrnila k dominikancu in je siknila: «Vi ste vedeli to, a mi niste ničesar povedali!»

«Ko bi bil vedel, sennorita, bi vas nocoj ne bil pripeljal semkaj,» je odgovoril Jožef. «Tudi mene so prevarali. Mučili so ga morali neposredno po zasliševanju. A to se ne zgodi skoraj nikoli. Tudi veste, da sem bil prisiljen preživeti včerajšnji dan izven Sevilje.»

«O Bog, o Bog! Prepozno sva prišla. Umorili so mi ga!... Oh, pogledajte te uboge roke, don Jožef! Kako grozoviti, kako brezsrčni so ti krvniki! Ubodec! Niti geniti se ne more... A zakaj vae to? Česa te dolže, ljubi oče? Kaj si jim storil ti, ki si tako blag, tako pravico ljubeč?»

«Trdijo, da sem krivoverec, luteranec... da mori pomagati skrivaje tebe in... tvoje žena... Estesana... Izdajalec sem, pravijo, jaz da sem povzročil napad na gubernatorsko palačo... na sedanega gubernatorja Henriqueza... trdijo, da sem dal nahujskati tolpe... ko sem vendar že dolge mesece zaprt...»

Le težko in v presledkih je pripovedoval nesrečnej. Videti je bilo, kako vsaka izgovorjena beseda le še huje trpinči njegovo izmučeno telo.

Hčeri se je trgalo srce. «In ti rabiš se imenujejo božje namestniki! Ti mesarski psi govore o sebi, da so nasledniki Kristusa!» je ječala Dolores. «Ni jim dovolj, da so te takole nečloveško izmučili, vrgli so te še v ta grob, poln gnusobe in smrada. Niso ti izprali ran in jih niso zavezali. O zveri, zveri! Moj Bog, kako moreš dopustiti tako krivico!»

«Pomiri se, otrok,» je dejal nežno gubernator, «saj ni tako hudo, kakor se ti zdi. Moje rane se morda še zacelijo...»

«Da, morajo se zaceliti,» je dejala odločno Dolores. «Tu pri tebi ostanem, stregla ti bom in te lečila. Kdo bi se drznil, poditi me od očetovega ležišča?»

«Sennorita, za božjo voljo, bodite pametni in predvsem zaupajte mi!» je vzkliknil pater Jožef ves obupan. Tu ne smete ometati, ako hočete rešiti svojega očeta. Mar ne veste, da se don Estevan in Ivan z Avile na vso moč trudita, da bi izrgala gospoda gubernatorja iz rok inkvizicije? Že te dni se morata vrniti.»

Ob teh besedah je zasnil žarek nade, in Dolores se je nekoliko pomirila.

«Don Jožef, povejte mi, ali je res še možno izlečiti te strašne očetove rane? Povejte po pravici kakor pred Bogom!» je vprašala Dolores.

Pater Jožef je bil nekoliko večer ranoceelnstva. Pregledal je gubernatorjevo telo, potem je dejal:

«Prisegam vam, da bo vaš oče še lahko hodil. Coco mu izpere rane in mu bo prinašal krepke hrane. Čeber se mora izprazniti vsak dan in ječa se prezrači vsako noč.»

«Dobro torej,» je nadaljevala Dolores, «počakam, da se vrne prečastiti Ivan z Avile.»

«Vi, gospod grof,» je dejal mladi menih gubernatorju, «pa se kazite možno pohabljenega in onemoglega! Glejte, da se kolikor možno odložite vaše drugo zasliševanje. Varajte jih! Pustite svojim prijateljem dovolj časa, da lahko delajo v vašo korist! — Bog se nas gotovo usmili,» je nadaljeval v mračni eksaltiranosti, «dan osvete ni več daleč!»

«Sedaj, ko vem, da je moja hči svobodna, lahko vse pretrpim,» je odgovoril gubernator. «Samo nikari nas ne izdajte, rotim vas!»

Manuel Argoso se je s strahom ozrl po dominikanskem inkvizitorskem oblaku mladega moža.

«Ne dvomite, oče! Njemu se imam zahvaliti, da sem še svobodna,» je dejala Dolores, ki je razumela očetove pomisleke; «on me je skril ter obvaroval sramote in smrti.»

«Bog vam poplačaj, gospod!» je šepetal grof.

V tem hipu so zadoneli koraki na stopnicah, ki vodijo k ječam. Jožef je urno skril svetiljko pod svojo kapuco in je šepnil: «Nobene besede več! Počakajmo!»

Rožljanje ključev, kričanje, krčevito lhtenje se je približalo in se zopet oddaljilo. Odpila so se težka vrata ječe nekje v bližini, še par pridušenih krikov, in potem je bilo zopet vse tiho.

Sluge «svetega oficija» so privlekli novo obdolženko.

«Zenska,» je dejala Dolores samoljlo, «zopet so saprli novo žensko žrtev.»

«Pošli odhod, pojdi!» je vzkliknil gubernator. «Zrak te ječe je kužen; vrni se v svobodo, moja Dolores! Ako Bog da, se vidiva zopet. Pojdi!»

«Dā, vidiva se zopet, oče; gotovo se vrnem.»

«Ne, semkaj mi nikar ne hodi več! Prepovedujem ti! Stori vse, kar moreš in kar hočeš za mojo osvoboditev, ampak prosim te, semkaj ne hodi!»

«Pojdiva, pojdiva,» je šilil tudi pater Jožef. «Res je, v ječah svetega oficija ni človek nikoli varen.»

«Se ne! Oh, še ne!» je prosila Dolores ter se oklenila svojega očeta.

«Mora biti,» je dejal dominikanec in je skoraj siloma odtrgal hčer od očeta.

«Z Bogom, don Manuel, in vstrajajte! Prijatelje imate, ki vas rešijo.»

Tedaj je Coco urno odprl vrata in je zaklical patru Jožefu:

«Reverenca, rotim vas, odvedite sennorito! Nič več ni varna tu, in svoje življenje tvegam, ako ne odideta!»

«Pojdiva,» je rekla sedaj tudi Dolores, «Cocovega življenja ne maram spravljati v nevarnost!»

«Z Bogom, ljubi, ljubi oče!» se je poslovila. «Veruj in — zaupaj!»

In objela ga je poslednjikrat... Zapahnila so se vrata ječe in pater Jožef in Dolores sta odšla zopet po dolgih temnih hodnikih. Vodil ju je Coco.

Bilo je okoli trideset na eno ponoči. Komaj sta bila Dolores in pater Jožef na cesti, se je Coco vrnil k grofu, ga odel s starim plaščem, odprl vrata na stežaj ter odvalil čeber nekam v temo. Baš je ura bila eno, ko je Coco dospel na glavno stražo in izročil ključ svoje tovarišu nasledniku... Grof je bil umit, njegove rane očišcene in zavezane. Olajšan bolečin in smradu je mrmral nesrečnik iz globin svoje duše molitev hvaležnosti in vdanosti v božjo pravico.

Amaterji!

Zahtevajte naš naj-novejši cenik o fotografskih potrebščinah.

„SANITAS“, Celje 7.

Lekarnar dr. Gabrijel PICCOLI

naznanja cenjenemu občinstvu, da se preseli v ponedeljek dne 6. avgusta s svojo lekarno v na novo predelane in najmoderneje urejene prostore v lastni hiši na Dunajski cesti šte. 6.

Ob tej priliki se cenjeno občinstvo naproša, da ohrani podjetju, ki obstoja že 50 let v Ljubljani, tudi v nadalje svojo naklonjenost.

Stroje za sirovo maslo

znamke „Laktor“

v velikosti od 2 do 50 litr. dobavlja po najnižjih cenah

Čuček & Koubik

tovarna gospodarskih strojev

Strnišče.

Zaloga klavirjev in pianinov

najboljših tovarn Bösendorfer, Čapka, Ehrbar, Schweighofer, Original Stingl itd.

JERICA HUBAD, roj. DOLENC

LJUBLJANA, Hlišerjeva ulica št. 5.

Preden oddaste sami oglas v časopise, pomnite,

ja stane vsak oglas pri nas prav toliko kakor pri časopisnih upravah, poleg tega pa si prihranite mnogo denarja, dela in skrbi,

ker vodimo mi namesto Vas brezplačno dotično dopisovanje ter oskrbujemo vso kontrolo

Na željo postrežemo interesentom rade volje s podrobnimi proračuni za vse časopise Jugoslavije kakor tudi vseh tujih držav

Aloma Company

anončna in reklamna družba z o. z.

Centrala Ljubljana Beograd podružnica
Telefon 174 - Kongresni trg 3 Sremska ul. 9 - Telefon 80-06

Primarij dr. Fr. Derganc

zopet ordinira

Ljubljana, Komenskega ulica 4.

L. MIKUŠ

LJUBLJANA, Mestni trg 15

Izdelovatelj dežnikov.

Na drobno Na debelo

Zaloga sprehajalnih palic

Vopravila točno in solidno!

BREMEN-AMERIKA

Redna vožnja v Severno in Južno Ameriko z novimi velikimi parniki. Posebno priporočljive so tri kajute s svojo izvrstno prehrano, snago in veliko udobnostjo. Hitra in varna vožnja!

Zastopnik podružnice za SLOVENIJO „Sev pnevmatskega Lloyd“

Ed. Tavčar

Ljubljana, Miklošičeva c. 13 (za sodiščem).

V Interesu vseh jugoslovanskih trgovcev je, da posetijo

VI.

vzorčni velesejem v Pragi

od 2. do 9. septembra 1923.

Znižana vožnja na češkoslovaških in jugoslovanskih železnicah.

Pojasnila daje:

ALOMA COMPANY

Anončna in reklamna družba z o. z.

LJUBLJANA: Kongresni trg 3. BEOGRAD: Sremska ul. 9.

FRAN RAVNIKAR

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25.

Stavbno in umetno tesarstvo, stavbno mizarstvo, parna žaga in lesna industrija.

Telefon št. 415. — Poštni čekovni zavod št. 11.428.

Prevzemanje zgradb, hiš, vil, stolpnih streh, vrtnih utlo, balkonov, verand, stopnic, vrat, oken; mrežaste nosilnice za industrijske stavbe, dvorane in razstavne zgradbe, za večje razpetine od 12 do 40 m po lastnem sistemu.

Mali oglasi

Planje s državnim devizom na inzerate vred do 20 besed Dm 50, vsaka nadaljnja beseda 50 par besed. — Plača se vedno naprej (lahko tudi v zameno). Na vprašanja odgovarja ura, ako je vprašanje priročna znanja za odgovor ter manipulacijska pristojbina (1 Dm).

Službe

VIŠJI ekonomski uradnik
organizator, več knjigovodstva, lahke primerne dela, popoldanske ali večerne ure. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7205

Prodajalka
šurjena v trgovini s mehanizmi, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7206

Snažno dekle
do 20 let staro, se sprejme za lahka blana dela pri bolj-ki rodbini. Naslov v upravi „Jutra“. 7007

Šivilja
šurjena za perilo se sprejme za na dom se takoj ali opozneje. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Bele perilo“. 7270

Kot praktikant
žel. službe absolvent trgovske šole s nekaj meseci prakse v kakršni koli trgovski poslovalnici. Gre tudi na delo. Naslov takoj ali opozneje. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Marljivost“. 7276

Knjigovodja
amatožen in korespondent (slov., srbohrv., nem.), 1800 primerne službe. Naslov takoj. Ponudbe prosim pod „Jutra“ na pod. „Jutra“. 6415

Strojarska
vabljena, 1800 službe. Gre tudi izven Ljubljane. Naslov v upr. „Jutra“ pod „Za-četnica“. 7239

Brivskega pomočnika
šurjena, dobrega delavca, sprejme takoj. Naslov v upr. Maribor. 7262

Pina šteparica
na zbiranje dela šivilj, sprejme se nekaj stalnih na-činov za delo na dom. — Ponudbe do 10. avgusta na upr. „Jutra“ pod „Šteparica“. 7263

Za trgovsko učenko
v Ljubljani ali na delu dam žilento, snazno, ubojljivo deklico s 6 razredi osnovne šole. Prosta hrana in stanovanje. Ponudbe pod „Jutra“ na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 7230

Stenografinja
na strojno pisano 1800 primerne službe. Cenj. ponudbe je po-šlani na upr. „Jutra“ pod „Kobitnica“. 7156

Sprejme se
ženska, poketna, zanesljiva, ki razume kuhinjsko in lažne delo, ki boljši družini. Naslov takoj. Naslov v upr. „Jutra“. 7147

Trgovska pomočnica
1800 službe v trgovini. Iz-kušena je prodaja manuš-ke, specije, železnice, tabaka. Cenj. ponudbe na upr. „Jutra“ pod „Marljivost“. 7133

Prodajalka
dobro izveščana v trgovini s mehanizmi, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7117

Mesta skladiščnika
1800. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „230“. 7104

Trgovski pomočnik
dobra moč, s dobrih refe-rencami, voljaščine, prost, več mehanizma, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7105

Prodajalka
dobro izveščana v trgovini s mehanizmi, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7117

Mesta skladiščnika
1800. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „230“. 7104

Trgovski pomočnik
dobra moč, s dobrih refe-rencami, voljaščine, prost, več mehanizma, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7105

Prodajalka
dobro izveščana v trgovini s mehanizmi, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7117

Mesta skladiščnika
1800. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „230“. 7104

Trgovski pomočnik
dobra moč, s dobrih refe-rencami, voljaščine, prost, več mehanizma, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7105

Prodajalka
dobro izveščana v trgovini s mehanizmi, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7117

Mesta skladiščnika
1800. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „230“. 7104

Trgovski pomočnik
dobra moč, s dobrih refe-rencami, voljaščine, prost, več mehanizma, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7105

Prodajalka
dobro izveščana v trgovini s mehanizmi, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7117

Mesta skladiščnika
1800. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „230“. 7104

Trgovski pomočnik
dobra moč, s dobrih refe-rencami, voljaščine, prost, več mehanizma, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7105

Prodajalka
dobro izveščana v trgovini s mehanizmi, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7117

Mesta skladiščnika
1800. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „230“. 7104

Trgovski pomočnik
dobra moč, s dobrih refe-rencami, voljaščine, prost, več mehanizma, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7105

Prodajalka
dobro izveščana v trgovini s mehanizmi, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7117

Mesta skladiščnika
1800. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „230“. 7104

Trgovski pomočnik
dobra moč, s dobrih refe-rencami, voljaščine, prost, več mehanizma, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7105

Prodajalka
dobro izveščana v trgovini s mehanizmi, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7117

Mesta skladiščnika
1800. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „230“. 7104

Trgovski pomočnik
dobra moč, s dobrih refe-rencami, voljaščine, prost, več mehanizma, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7105

Prodajalka
dobro izveščana v trgovini s mehanizmi, žel. premetni mesto. Gre najraje na delo. Cenj. ponudbe pod „Jutra“ na pod. „Jutra“, Maribor. 7117

Mesta skladiščnika
1800. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „230“. 7104

Kupim

otroški voziček. Ponudbe s navedbo cene pod „Jutra“ na upr. „Jutra“. 7207

Kupim
ruho bukov ogle, vilane in suha bukova drva vsako eno leto franko vagon. Ponudbe pod „Kupija“ na upr. „Jutra“. 7208

Kupim
kompletne stroje za pletenje volnenih izdelkov. Ponudbe s navedbo številke in sistema kakor tudi navedbo cene na upr. „Jutra“ pod „Industrija“. 7285

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

Kupim
2 do 300 metrov industrijskih trdnih ter 3 vozilca za prevažanje kriov, šaganio. — Ponudbe na Karl Kovač, Stari trg, Rakov. 7272

AVTO: MATERIAL

VSako VRSTNI KROGLJIČNA: LEŽIŠČA SPECIJALITE NOVOŠTI 7-GOREC ŠTUBLJANA PALAČA LJ-KRED-BK

9 V-oken

Stroj

Spalna oprava

Motorno kolo

Seno

Otroška postelja

Denar skozi okno

Velika slamoreznica

Visoki ženski čevlji

Salonsko garnituro

Krojaški stroj

Dalmatincec

Pisalni stroj

Puch-motor

Otroški vozički

Dvokolesa

Motorčki

Pneumatika

Izrjeno prodajalko

Sprejme se

Mladenci

Letoviščarji

Naslovi

1 ali 2 gospodini

Kdor posodi 100.000 Din

Lepo posestvo

Kupil bli

Lepo posestvo

Kupil bli

Lepo posestvo

Kupil bli

Lepo posestvo

Kupil bli

Lepo posestvo

Kupil bli

Lepo posestvo

Kupil bli

Lepo posestvo

Kupil bli

Lepo posestvo

Dve mali posesti

po tri orala nji v vinogradi, posloje, v dobrem stanju, 5 minut od rudnika, pripravo za vsako obrt, vsako po 40.000 Din, sta naprodaj. Več pove „Jutra“ pod „Rastan“ št. 67, Rajhenburg. 7212

Kavarniška hiša

s koncesijo, tudi za gostilno, v industrijskem mestu na glavnem trgu pri Celju, se prodaja. Plačati je treba 150 tisoč dinarjev. Ponudbe je poslati pod „Jutra“ na upr. „Jutra“. 6909

Vila

moderna stavba s dve drušini s komfortom, kopalnico, s gospodarskim poslopjem, s mirnim delu Maribor, se prodaja. Plačati je treba 150 tisoč dinarjev. Ponudbe je poslati pod „Jutra“ na upr. „Jutra“. 6909

Trgovska hiša

s dobrodošlo trgovino na glavnem trgu v industrijskem mestu pri Celju se prodaja. Plačati je treba 200.000 dinarjev. Ponudbe pod „Jutra“ na upr. „Jutra“. 6909

Malo posestvo

pri Brečah (približno 4 orala), obstoječa je nji, travnikov, gozda, hiše in biva, se prodaja za 45.000 Din. Doplati pod „J. P. 45“ na upr. „Jutra“. 6711

Pekarska hiša

s dobrodošlo trgovino v industrijskem mestu na glavnem trgu pri Celju se prodaja. Plačati je treba 150.000 Din do 200.000 Din. Ponudbe poslati pod „Parna pekarna“. 7003

Stanovanje

se odda enemu, ki posodi 60.000 Din proti obrestim ter ostane lastnik vsega, dokler se posojilo ne vrne. Ponudbe pod „Najna pomoč“ na upr. „Jutra“. 7266

Stanovanje

se odda enemu, ki posodi 60.000 Din proti obrestim ter ostane lastnik vsega, dokler se posojilo ne vrne. Ponudbe pod „Najna pomoč“ na upr. „Jutra“. 7266

Stanovanje

se odda enemu, ki posodi 60.000 Din proti obrestim ter ostane lastnik vsega, dokler se posojilo ne vrne. Ponudbe pod „Najna pomoč“ na upr. „Jutra“. 7266

Stanovanje

se odda enemu, ki posodi 60.000 Din proti obrestim ter ostane lastnik vsega, dokler se posojilo ne vrne. Ponudbe pod „Najna pomoč“ na upr. „Jutra“. 7266

Soba

lepo meblirana, s električno razsvetljavo, v sredini mesta, pri boljši rodbini, se odda takoj. Naslov v upr. „Jutra“ na upr. „Jutra“. 7285

Stanovanje

mašino, sračno, v bližini mesta, se zamenja s enakim, event. večjim v mestu. Ponudbe na upr. „Jutra“ pod „Nagrada“. 7302

Stanovanje in dobro hrano za 15. t. m.

1800 tiskar v sredini mesta. Ponudbe prosim pod „Pog.“ na upr. „Jutra“. 7305

Stanovanja se odda

na delu, boljša, električna, blizu postaje na Dolenjskem. Soba mesečno tisoč kron. Proda se: leseni deli mlina za pet kamnov, brastovo vodno kolo, palčno kolo in selesa s 4 ležali, 3 vitli, 1 stena, mohan, 3 litro v k, 100 litrov, pri-ama, domača 1 liter 120 K. Bukovo ogelje 440 K. Franko vagon Dolenjske. Vprašanja na upr. „Jutra“ pod „Blago“. 7244

Meblirana soba

s hrano se odda mirnemu gospodu. Naslov pove upr. „Jutra“. 7140

Soba

nemeblovana, 1800 ves dan odoseta, jako mirna in solidna gospodinja. Ponudbe na upr. „Jutra“ pod „Prax-na soba“. 7187

Zamenjam stanovanje

2 sobi, kuhinja in pritrklino v 8p. Bliski s enakim v sredini mesta. Ponudbe na upr. „Jutra“ pod „Zame-njam“. 7128

Letoviščarji

Na šmarjeti gori pri Kranju sta s 1. avgustom pro-sti dve sobi s dvema poste-ljama. Cena denovo s hrano in stanovanjem 45 Din. 7017

Naslovi

dobrih in zanesljivih stano-vanj s dijakom in dijakinje se oddajo pri gospodu M. Likarja, Poljanska cesta 87, vila Bergman. 158

1 ali 2 gospodini

se sprejmeta na stanovanje, oziroma se odda poceni me-blovana soba na Olinceh. Pisma pod „Takoj“ na upr. „Jutra“. 7191

Kdor posodi 100.000 Din

na varnost s dokovljenimi obrestimi dobi lepo, čisto stano-vanje, opremljeno dveh ve-likih sob, kuhinje, električno razsvetljavo, v 1. nadstropju, v sredini mesta Maribor. Po-nudbe na upr. „Jutra“ pod „100.000 Din“. 7277

Na hrano in stanovanje

sprejmeta 2 gospoda ali 2 gospodini: podučena tudi klavir. Naslov pove upr. „Jutra“. 704

Stalne cene izpod svetovne paritete
ob največji izbi za blago vsake vrste

nudi

V. MEDNARODNI DUNAJSKI SEJEM

2.-8. SEPTEMBRA 1923.

Pojasnila daje

3843

WIENER MESSE, WIEN, VII.,

kakor tudi oastno sstopništvo v

LJUBLJANI: AVSTRIJSKI KONZULAT,
Turjaški trg 4.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana,

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

PISARNA: LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst. 3844

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 46

Telefon št. 379 mestni tesarski mojster Telefon št. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje l. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga.

Tovarna furnirja.

ADRIJA

mednarodna transportna in komisijska družba z o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta 31

Maribor Naslov za brzojavke: Adrijaspod Jesenice

Telefon 721 — Tekoči račun Zadruga in gospodarska banka

Mednarodni transporti
Prevoz vsakovrstne robe
Vskladiščenje robe
Komisija

Carinsko posredništvo
Transportno osiguranje
Zbirni promet na vse strani
Prekomorski transporti

Zastopstva in zveze v vseh večjih trgovskih centrih tu-
in inozemstva

4085

TEKSTILA

družba z o. z.

na Zgoši, postaja Lesce, Gorenjsko
predilnica, lastna barval-
nica in strojno pletilstvo

izdeluje in prodaja volno različnih barv v posukljejih;
sprejema volno v prejo;

zamenjuje predeno volno za kosmato;

izdeluje in prodaja različne vrste volnenih pletenin, kakor
zavijačke, jupre, športne, bočne, dolge površne jopice, dokolenice,
sweatre, različne čepice, šale itd. itd. po solidnih konkurenčnih cenah;

zamenjuje pletenine za kosmato volno;

izvršuje pletenine po naročilu, posebno za športna
društva, točno in pod najugodnejšimi pogoji;

pošilja na željo gg. interesentom vzorce vseh vrst izdelkov
ter daje popuste pri večjih naročilih.

4088

Pohištvo in preproge

od najpreprostejših do najfinejših izdelave se dobe naj-
boljše in najcenejše pri tvrdki

KAREL PREIS, Maribor

Na veliko.

Gospodarska ulica 20.

Na malo.

Ceniki brezplačno. 4013 Podelski promet.

Sent- janski premog

se dobiva po ugodnih
cenah v vsaki množini.

Prodajni urad Sentjanskega
premogokopa v Ljubljani,
Krekov trg 10. 181

Dr. Puher

zobozdravnik

Poljanska cesta 18

ne ordinira

do 19. avgusta.

4091

Najnovejše knjige

Tiskovne zadruge
v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Čoster-Debeljak: VII. Ulenaplogel.
Roman. Str. 551. - Vez. 70 Din.
broš. 60 Din. po pošti 3 Din.
več.

Ivan Loh: Angeli Rider.

Starokorotanska povest. Ilu-
striral Subic. Vez. 52 Din. po
pošti 130 Din. več.

Ant. Melik: Jugoslavija. II. del.
Opis pokrajine. Str. 327. 3
semijevdom Jugoslavija. -
Vez. na finem papirju 55 Din.
broš. na slabšem papirju
35 Din. po pošti 2 Din. več.

Petrovič-Pavalič: Ploha. Vesolje.
Broš. 11 Din. po pošti 75 p. več.

Milčinski: Zgodbe kraljev. Marka.
Ilustrirano. Vez. 18 Din. po
pošti 1 Din. več.

Andrejov-Vidmar: Povest o sedmih
obošenih. Vez. 22 Din. broš.
18 Din. po pošti 100 Din. več.

Shakespeare-Čupenčič: Othello.
Vez. 25 Din. broš. 28 Din. po
pošti 125 Din. več.

Von Progg: Azazel. Zlatogri.
Vez. 28 Din. broš. 22 Din. po
pošti 1 Din. več.

Jaržab, III. zv. Uredil dr. Prijatelj.
Broš. 36 Din. po pošti 2 Din.
50 p. več.

Kobzar-Segris: Liberalizem.
Broš. 30 Din. po pošti 1 Din.
50 p. več.

Doza-Malič: Gospa z morja.
Vez. 34 Din. broš. 18 Din. po
pošti 100 Din. več.

Stankiewicz-Malič: Z ognjem in
mečem. V snopišču, 6 sedaj
devet. - Snopišč s poštnino
vred 9 Din.

Pokojniško zavarovanje name-
stencev. Broš. 16 Din. po
pošti 1 Din. več.

Kupim veliko hosto

z mehkim in trdim lesom za 20 do 25 let
sekanja, blizu železnice, če mogoče, ali
pa ne daleč od prometne ceste. Ponudbe
pod navedbo koliko kubičnih me'rov vsake
vrste lesa bi bilo. Kupim tudi

večjo množino
orehovih hlodov

po določenih dimenzijah.

M. Žnidaršič & Co.

Telefon 972

Ljubljana, Solaki drevored 8.

4117

Naročajte in širite LJUBLJANSKI ZVON

mesečnik za kulturo in prosveto, ki prinaša
povesti, pesmi in članke naših najboljših
pisnikov in pisateljcev. Zadnja številka tega
letnika je izšla v lepi opremi z najrazno-
vrstnejšo vsebino.

Naročilna znaša 90 Din.

Naroča se pri

Tiskovni zadruzi v Ljubljani

Prešernova ulica št. 54.

Naročajte, čitajte in širite „JUTRO“!

Pri prodaji, nakupu in zamenjavi
nepremičnin, oddaji, preskrbi trgov-
skih in obrtnih lokalov ter stanovanj
se poslužujte vedno le: 4101

Obl. konces. realitetne pisarne

„POSEST“

LJUBLJANA, Poljanska cesta 12

kjer boste najuspešneje in resno postreženi.

V jeseni zopet na trgu:

BATTLE AXE Jamaica-Rum

v originalnih zabojih zacarinjen in obdavčen.

Visoko koncentrirani

JAMAICA-RUM

za rezanje.

....

Pred nabavo Vaše zimske potrebe zahtevajte ponudbe in
vzorce od naših zastopnikov in potnikov ali direktno od

A. A. BAKER & Co., d. z o. z.
(LONDON E. C.)

Sedež za SHS.: Ljubljana 7.

4099

L'UNION francoska zavarovalna družba

in Parizu, osnovana leta 1828.

Skupna glavica 400 milijonov frankov. Prevzema vse vrste požarnih in
živiljskih zavarovanj. — Pojasnila daje brezplačno vsi krajevni zastopniki in
generalno zastopstvo za Slovenijo: „MEXIDA“,

mednarodna ekaportna in importna družba z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 33
78 Agline zastopnike sprejemamo pod ug. dnimi pogoji.

!! Medjimurski konji !!

Poltežki in čisto težki konji in kobile za vprego in odgoj za
gospodarstva in tovarne stoje stalno za prodajo pod naj-
kulantnejšimi pogoji pri

E. VAJDA veletrgovina **ČAKOVEC**

Medjimurje (Jugoslavija).

Brzojavi: Vajda Čakovec

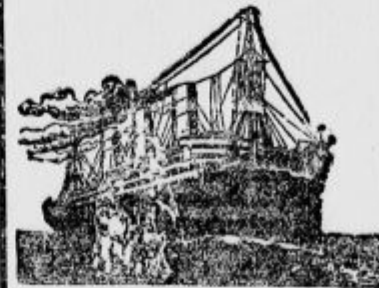
Telefon Interurb. 59, 4

Vesna Brata Pohlin in drug

tvornica

vlastnic, kupinastih gumbov, kljukic in plošč
za čevlje Ljubljana I, poštni predal 126,

sprejema vsa naročila, ki se takoj in v vsaki množici
izvršujejo. Zahtevajte vzorce in ceniki! Pri večjih naročilih popust.

Hamburg - Amerika Linija

in
United American Lines Inc.

Filijalka

Simon Rmetec, Ljubljana

Kolodvorska ulica šte. 26.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja točna
pojasnila in prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsaki teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

102

J. G. Drašković

ZAGREB „B“ Cesta pri državnem kolodvoru ZAGREB

Podružnice: Beograd, Balkanska ulica 25. — Sušak: Jovo G. Ivošević,
Karolinska cesta 180. — Split: Anto Bulić, Dioklecijanova obala 18. — Grun:

Ivo Lovrićević. — Bitolj: Gjorgje J. Dimitrijević & Komp. Boulevard Kralja
Aleksandra 187. — Vel. Bečkerek: Dusan Lj. Mihaljević, Trg Kralja Petra 4.

Potnike do Hamburga spremlja družbeni uradnik